

Vysoká škola ekonomická v Praze

Fakulta financí a účetnictví

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2018

Bc. Jana Dušková

Vysoká škola ekonomická v Praze

Fakulta financí a účetnictví

Katedra veřejných financí

Obor: Zdanění a daňová politika

Daň z nemovitých věcí v České republice

Autor diplomové práce: Bc. Jana Dušková

Vedoucí diplomové práce: doc. Ing. Lucie Sedmihradská, Ph.D.

Rok obhajoby: 2018

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že diplomovou práci na téma „Daň z nemovitých věcí v České republice“ jsem vypracovala samostatně a veškerou použitou literaturu a další prameny jsem řádně označila a uvedla v příloženém seznamu.

V Praze dne

Podpis

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala doc. Ing. Lucii Sedmihradské, Ph.D., za její odborné vedení a cenné rady, které velmi přispěly k vypracování této diplomové práce. Dále bych ráda poděkovala Ing. Janě Ullrichové, vedoucí finančního odboru města Černošic, za poskytnutí podkladů, její čas a vstřícnost.

Abstrakt

Diplomová práce se zaměřuje na daň z nemovitých věcí v České republice, konkrétněji na pravomoc obcí zavádět místní koeficient. Hlavním cílem práce je analýza důvodů pro zvýšení místního koeficientu a ověření, zda příjmy plynoucí ze zvýšení koeficientu byly využity na předem avizované účely. Dílčím cílem je zhodnocení celkové transparentnosti informací a modelace ideální struktury a obsahu zveřejněných dat, které by obce měly použít. První kapitola se věnuje vymezení základním pojmům pro pochopení dané problematiky, jako předmět a sazby daně z nemovitých věcí, místní koeficient či rozpočtová skladba obcí. Ve druhé kapitole se nachází dílčí případové studie, které se věnují vybraným obcím se zavedeným místním koeficientem. Poslední kapitola shrnuje zjištěné poznatky u jednotlivých obcí a hodnotí zjištěnou transparentnost informací ohledně hospodaření obcí.

Klíčová slova: místní koeficient, daň z nemovitých věcí, rozpočet obce

Abstract

The diploma thesis focuses on real estate tax in the Czech Republic, more specifically on the competence of municipalities to introduce a local coefficient. The main objective of the thesis is to analyze the reasons for increasing the local coefficient and to verify whether the revenues resulting from the increase of the coefficient have been used for the previously announced purposes. The partial objective is to evaluate the overall transparency of information and modeling the ideal structure and content of the published data that municipalities should use. The first chapter deals with the definition of basic concepts for the understanding of the given issue, as the subject and rates of the real estate tax, the local coefficient or the budget composition of the municipalities. In the second chapter there are partial case studies, which deal with selected municipalities with established local coefficient. The last chapter summarizes the findings of individual municipalities and evaluates the observed transparency of the municipalities' information.

Key words: local coefficient, real estate tax, municipality budget

Obsah

Úvod	7
1. Daň z nemovitých věcí	9
1.1. Vymezení základních pojmů	10
1.2. Rozpočet obcí	18
1.3. Rozpočtová skladba	25
1.4. Místní koeficient u dani z nemovitých věcí	31
2. Případové studie vybraných obcí	34
2.1. Černošice	36
2.2. Boží Dar	45
2.3. Jizerní Vtelno	48
2.4. Úvaly	51
2.5. Rožnov pod Radhoštěm	53
2.6. Krompach	56
2.7. Tuchoměřice	58
3. Shrnutí a zhodnocení dosažených výsledků	64
Závěr	68
Seznam použité literatury	71
Seznam tabulek	74
Seznam grafů	74

Úvod

Daň z nemovitých věcí je jedinou daní, o které obce rozhodují samy. Mnohdy je to jediný způsob, jak získat finanční prostředky navíc. V roce 2009 byla obcím přiřazena pravomoc o navyšování daně z nemovitých věcí a to prostřednictvím místního koeficientu. V rozmezí 2009-2011 zavedlo místní koeficient 491 obcí. Jeden z důvodů, kterým starostové obhajují zavedení místního koeficientu je, že se obávají, že stát na daních nevybere tolik, kolik jim přislíbí. Od roku 2008 stát nedosahuje takového objemu vybraných daní, kolik ministerstvo financí plánuje, což znamená i méně na sdílených daních. Finanční situace obcí se tedy zhoršovala. V roce 2017 mělo místní koeficient zavedeno 599 obcí, to je necelých deset procent z celkového počtu obcí.

Obce začaly zvyšovat daň z nemovitých věcí, aby měly na investice či na spolufinancování dotací, které se jim podařilo získat. Je tomu ale opravdu tak? Nebo jde jen o mediální alibi obcí pro zvýšení daňových povinností obyvatel? Hlavním cílem práce je analýza důvodů pro zvýšení místního koeficientu a ověření, zda příjmy plynoucí ze zvýšení místního koeficientu byly použity na předem avizované projekty. Jelikož je většina projektů spolufinancována pomocí dotací, kde je transparentnost považována za velmi důležitou, dílčím cílem práce bude zhodnocení celkové transparentnosti informací o příjmech a výdajích obcí. Z dohledaných vyplývá, kvůli jakým projektům, je nejčastěji místní koeficient zaváděn.

První kapitola se zabývá popisem fungování výběru daně z nemovitých věcí a zákonnými kroky, které vedou k zavedení místního koeficientu. Jeden místní koeficient ve výši 2, 3, 4 nebo 5 může obec zavést prostřednictvím obecně závazné vyhlášky pro všechny nemovité věci na území celé obce. Zavedeným koeficientem v příslušné výši je poté vynásobena daň poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, zdanitelných staveb nebo zdanitelných jednotek, popřípadě jejich souhrny. Místní koeficient se nevztahuje na zemědělskou půdu, jsou tedy vyňaty orné půdy, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady a trvalé travní porosty. (zákon č. 338/1992 Sb.) Pokud si poplatník daně z nemovitých věcí není jistý, zda je například jeho stavební pozemek postihnut místním koeficientem, může využít elektronické služby Finanční správy České republiky. Po zadání potřebných dat jako zdaňovacího období, název a číslo katastrálního území, předmět daně a parcelní číslo, aplikace vygeneruje všechny koeficienty potřebné pro podání k dani z nemovitých věcí.

Druhá kapitola se skládá ze sedmi případových studií obcí, které se v uplynulých letech rozhodly zavést místní koeficient. Vypracování případových studií předcházela výběr vhodného vzorku obcí, které byly vyhledány v článcích různých periodik za pomoci databáze Anopress. V diplomové práci budu tedy především ověřovat tvrzení v periodikách, která byla vyřčena starosty či členy obecních zastupitelstev. V roce 2015 stoupla daň na čtyřnásobek například v obci Kobylnice a Úvaly, a třikrát v Královicích, Velkém Oseku, Liběchově či v Řevnicích. Jestli tedy například v Úvalech činila daň z rodinného domku 900 korun, nově se zvedla na 3600 korun. Uvedené obce zaváděly místní koeficient prvně, některé pro rok 2015 koeficient jen navýšily. Příkladem mohou být Čestlice z 2 na 4, Černošice z 2 na 5, Boží Dar z 2 na 5. (Brněnský deník, Dušek) A právě takové obce se staly hlavními představiteli případových studií, které jsou obohaceny o důvody zvýšení, o celkové financování vybraných obcí a případné kompenzace občanům.

Ve třetí kapitole se nachází celkové shrnutí a porovnání důvodů pro zvýšení místního koeficientu. V rámci dílčího cíle je zde zhodnocení transparentnosti informací, které se mohou dohledat na stránkách obcí, resp. na stránkách Monitoru státní pokladny. V poslední kapitole bude taktéž uveden přehled forem kompenzací, které obce svým občanům za zvýšení daně poskytují.

1. Daň z nemovitých věcí

Česká republika je jedna ze čtyř zemí, které vybraly v roce 2016 na dani 0,22 procenta hrubého domácího produktu nebo méně. Právě tyto údaje zveřejnila OECD, která uvádí, že stejný nebo menší podíl mají jen tři další země – Lucembursko, Rakousko a Švýcarsko. Největší podíl na HDP a to tříprocentní se uvádí u zemí Velké Británie a Kanady. Další výběr zemí je uveden v přiložené tabulce. (Hovorka, 2018)

Právě ze zmíněných dat vyplývá, že by dávalo smysl posílit význam daně z nemovitých věcí, prozatím je tato daň vnímána jako spící. Ekonomové uvádí, že základ daně a výše sazeb, ovlivnitelná individuálně jednotlivými obcemi, zatím nevyužívá výnosového potenciálu. Daň z nemovitých věcí je stabilním příjmem veřejných rozpočtů. Zároveň je to jedna z mála daní, která je transparentní a snadno dohledatelná. Čímž se stěžují daňové úniky v porovnání s daní z přidané hodnoty či zdaněním zisků. Za pozitivum u daní z nemovitostí můžeme vnímat i fakt, že vláda má ve své pravomoci nastavením daně ovlivňovat, k jakému účelu se využívají různé typy pozemků. Třetí výhodou daně je, že výnos z této daně jde v plné výši obcím, v jejichž katastru se nemovitost nachází. Je to daň, která působí jako motivační nástroj pro politiky místních samospráv. Navíc daň z nemovitých věcí přispívá k daňové progresi, jelikož vlastníky soukromých nemovitostí bývají ve větší míře bohatší lidé.

Tabulka 1: Porovnání výběru daně z nemovitých věcí ve vybraných zemích 2016

Země	Podíl vybrané DzN na HDP	Země	Podíl vybrané DzN na HDP
Velká Británie	3,11%	Finsko	0,76%
Kanada	3,06%	Švédsko	0,74%
Francie	2,65%	Norsko	0,44%
USA	2,48%	Německo	0,43%
Izrael	1,99%	Slovensko	0,43%
Itálie	1,27%	Rakousko	0,22%
Polsko	1,23%	Česká republika	0,22%
Španělsko	1,15%	Švýcarsko	0,18%
Nizozemsko	0,94%	Lucembursko	0,07%

Zdroj dat: OECD, úprava vlastní

1.1. Vymezení základních pojmů

V této podkapitole budou vysvětleny pojmy, které jsou nezbytné pro pochopení následujících kapitol. Daň z nemovitých věcí je upravena zákonem č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí. Zákon obsahuje jak společná ustanovení, tak ustanovení, která se týkají zvlášť daní z pozemků a daní ze staveb, které dohromady tvoří daň z nemovitých věcí. Pod společná ustanovení spadá zdaňovací období, vyměření daně a placení daně. Na konci roku 2013 byla schválena novela zákona. Změny se vztahují k 1. 1. 2014.

Předmět daně

a) z pozemků

Do předmětu daně z pozemků spadají veškeré pozemky na území České republiky, které jsou evidované v katastru nemovitostí. Pozemek, který je součástí jednotky, je pro účely daně z nemovitých věcí považován za nemovitou věc. Vlastníkem pozemku je ten, kdo vlastní samotnou jednotku. Zákon udává přesný výčet pozemků, které nejsou předmětem daně:

- Pozemky zastavěné zdanitelnými stavbami v rozsahu zastavěné plochy těchto staveb,

- lesní pozemky, na nichž se nacházejí lesy ochranné a lesy zvláštního určení,
- vodní plochy s výjimkou rybníků sloužících k intenzivnímu a průmyslovému chovu ryb,
- pozemky určené pro obranu státu,
- pozemky v rozsahu odpovídajícím výši spoluvlastnických podílů na nich, které jsou součástí zdanitelných jednotek v budově bytového domu a jiné.

b) Ze staveb a jednotek

Předmětem daně ze staveb a jednotek je na území České republiky zdanitelná stavba. Musí se jednat o dokončenou nebo užívanou budovu, která je tak určena podle katastrálního zákona. Zároveň sem spadá i inženýrská stavba a zdanitelná jednotka, kterou se pro účely daně z nemovitých věcí rozumí jednotka dokončená nebo užívaná. Logicky nám vyplývá, že předmětem daně ze staveb není budova, jejíž součástí jsou zdanitelné jednotky.

Poplatník daně

Poplatníkem daně z pozemků i daní ze staveb a jednotek je jejich vlastník. Pokud je vlastníkem nemovitosti stát, je poplatníkem organizační složka státu, státní příspěvková organizace, státní fond státní podnik nebo jiná státní organizace, které mají právo hospodařit s majetkem státu. Zároveň může být poplatníkem i právnická osoba, která má práva pozemek či stavbu užívat na základě výpůjčky vzniklé podle zákona upravující některé vztahy k majetku České republiky.

Jde-li o pozemek či stavbu ve svěřenském, podílovém fondu nebo fondu obhospodařovaném penzijní společností, je poplatníkem vždy příslušný fond. Zvláštností u pozemků je možnost zatížit pozemek právem stavby. V takovém případě není poplatníkem vlastník pozemku nýbrž stavebník.

Pokud je pozemek pronajat či propachtován, je vždy poplatníkem nájemce nebo pachtýř. Jsou zde tři základní podmínky, které umožňují považovat za poplatníka právě nájemce nebo pachtýře. Pozemek musí být evidovaný v katastru nemovitostí zjednodušeným způsobem. Druhou podmínkou je, že s daným pozemkem může hospodařit Státní pozemkový úřad nebo Správa státních hmotných rezerv. Poslední podmínka říká, že pozemek může být převeden na základě rozhodnutí o privatizaci na Ministerstvo financí.

Poslední dva body se zároveň týkají daně ze staveb, kdy je poplatníkem nájemce nebo pachtýř u pronajaté nebo propachtované jednotky, která zahrnuje nebytový prostor jiný než sklep nebo komoru. Pokud není vlastník pozemku dohledatelný a není vůbec znám, stává se poplatníkem daně z pozemků jeho uživatel.

Osvobození od daně

Paragraf 4 nám udává velice rozsáhlý výčet osvobození od daní z pozemků. Pro názornost bude uvedeno jen několik příkladů osvobození, úplný výčet je dohledatelný v příslušném paragrafu 4 v zákoně č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí. Od daně z pozemků jsou osvobozeny:

- pozemky ve vlastnictví státu,
- pozemky ve vlastnictví té obce, na jejímž katastrálním území se nacházejí
- pozemky tvořící jeden funkční celek se stavbami sloužícími výlučně k účelu zlepšení stavu životního prostředí
- pozemky veřejně přístupných parků, prostor a sportovišť
- zemědělské pozemky na dobu pěti let a lesní pozemky na dobu 25 let, počínaje rokem následujícím po roce, kdy bylo po rekultivaci technickým opatřením nebo biologickým zúrodněním vráceny zemědělské nebo lesní výrobě,
- pozemky ve vlastnictví veřejných vysokých škol, které slouží k uskutečňování akreditovaných studijních programů,
- pozemky určené k plnění funkcí lesa, na nichž se nacházejí lesy hospodářské pod vlivem imisí, zařazené do dvou nejvyšších pásem ohrožení,
- pozemky ve vlastnictví veřejných výzkumných institucí
a další. (Zákon č. 338/1992 Sb.)

V paragrafu 9 najdeme výčet osvobození týkající se staveb a jednotek, pro ilustraci je opět uvedené jen pár příkladů.

Od daně z nemovitostí jsou osvobozeny:

- Budovy nebo jednotky ve vlastnictví obecně prospěšných společností, spolků, odborových organizací a mezinárodních odborových organizací,

- zdanitelné stavby vodárenských objektů včetně úpraven vody, kanalizačních objektů nebo čistíren odpadních vod,
- zdanitelné stavby na dráze, letecké, vodních cest a přístavů, pokud jsou v souladu s rozhodnutím speciálního stavebního úřadu užívány k veřejné dopravě,
- zdanitelné stavby nebo jednotky sloužící k zajištění hromadné osobní přepravy,
- budovy obytných domů nebo jednotky ve vlastnictví držitele průkazu ZTP nebo ZTP/P, který je příjemcem příspěvku na živobytí,
- zdanitelné stavby nebo jednotky kulturních památek po provedení stavební úpravy, počínaje rokem následujícím po vydání kolaudačního souhlasu, a to na dobu 8 let

a další. (Zákon č. 338/1992 Sb.)

Základ daně a sazby

a) Daň z pozemků

Základ daně u pozemků orné půdy, chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů a trvalých travních porostů, je cena půdy, která je výsledkem násobení skutečné výměry pozemku v m² průměrnou cenou půdy stanovenou na 1 m² ve vyhlášce v paragrafu 17 zákona o dani z nemovitostí. Rozdílné určení základu daně najdeme u pozemků hospodářských lesů a rybníků s intenzivním a průmyslovým chovem ryb. Zde se jedná o cenu pozemku, která je dohledatelná v platných cenových předpisech k 1. lednu zdaňovacího období nebo je výsledkem násobení výměry pozemku v m² a částky 3,80 Kč. U všech ostatních pozemků je základ daně určen jako skutečná výměra pozemku v m² zjištěná k 1. lednu zdaňovacího období.

V následující tabulce nalezneme sazby, kterými jsou násobeny základy daně určené dle klíče v předešlém odstavci.

Tabulka 2: Sazby u daně z pozemků

Sazba	Typ pozemku
0,75%	orná půda, chmelnice, vinice, zahrady a ovocné sady
0,25%	trvalé travní porosty, hospodářské lesy a rybníky s intenzivním a průmyslovým chovem ryb
	<i>Ostatní pozemky (sazba x počet m2) :</i>
0,20 Kč	zastavěné plochy a nádvoří
1,00 Kč	zpevněné plochy pozemků sloužících pro zemědělskou prvovýrobu, lesní a vodní hospodářství
5,00 Kč	zpevněné plochy pozemků sloužících pro průmysl, stavebnictví, dopravu, energetiku, ostatní zemědělskou výrobu a ostatní druhy podnikání
2,00 Kč	stavebních pozemků
0,20 Kč	ostatní plochy, pokud jsou předmětem daně

Zdroj dat: Zákon č. 338/1992 Sb., úprava vlastní

Pro úplné pochopení tabulky je třeba vysvětlit ještě pojem stavební pozemek. Stavební pozemek je zákonem definován nezastavěný pozemek určený k zastavění zdanitelnou stavbou. Plánovaná stavba musí být ohlášena nebo na ní musí být vydané stavební povolení. Rozhodující je výměra pozemku v m² odpovídající zastavěné ploše nadzemní části zdanitelné stavby. Pozemek neoznačíme za stavební, pokud se zdanitelná stavba či jednotka stane předmětem daně ze staveb a jednotek nebo pokud stavební povolení pozbude platnosti.

V tabulce 2 jsou uvedeny základní sazby u jednotlivých pozemků. Tyto základní sazby jsou ještě nadále násobeny koeficienty, které jsou diferencovány dle počtu obyvatel v obci. Pro přiřazení koeficientu k jednotlivým obcím se považuje za rozhodný počet obyvatel výsledek, který byl zjištěn při posledním sčítání lidu. Obec má ve svých pravomocích zvýšení koeficientu o jednu kategorii či snížení o jednu až tři kategorie pro jednotlivé části obce

prostřednictvím závazné vyhlášky. Přičemž koeficient 4,5 lze zvýšit maximálně na koeficient 5,0.

Tabulka 3: Koeficienty dle počtu obyvatel obcí

KOEFICIENT	POČET OBYVATEL V OBCI
1,0	Do 1 000 obyvatel
1,4	Nad 1 000 do 6 000 obyvatel
1,6	Nad 6 000 do 10 000 obyvatel
2,0	Nad 10 000 do 25 000 obyvatel
2,5	Nad 25 000 do 50 000 obyvatel
3,5	Nad 50 000 obyvatel, ve statutárních městech a ve Františkových Lázních, Luhačovicích, Mariánských Lázních a Poděbradech
4,5	Praha

Zdroj dat: Zákon č. 338/1992 Sb., úprava vlastní

b) Daň ze staveb a jednotek

Za základ daně ze staveb a jednotek se u zdanitelné stavby dle zákona považuje výměra zastavěné plochy v m² podle stavu k 1. lednu zdaňovacího období. Nezbytným pojmem pro určení základu daně je zastavěná plocha. Zastavěná plocha je definována jako zastavěná plocha stavby podle stavebního zákona odpovídající nadzemní části zdanitelné stavby. Samotným základem daně ze staveb a jednotek u jednotky je upravená podlahová plocha, kterou je výměra podlahové plochy jednotky v m² podle stavu k 1. lednu zdaňovacího období vynásobená koeficientem 1,22¹ nebo 1,20. Pro účely daně z nemovitých věcí není zahrnována podlahová plocha společných částí domu v rozsahu podílu na nich do podlahové plochy jednotky.

Základní sazby daně se dělí do několika kategorií, jsou diferencované dle užívání stavby.

- U budovy obytného domu 2 Kč/m² zastavěné plochy (u ostatní budovy tvořící příslušenství k budově obytného domu z výměry přesahující 16 m² zastavěné plochy 2 Kč za 1 m²).

¹ Je-li součástí jednotky pozemek přesahující zastavěnou plochu nebo je-li jednotkou užíván pozemek ve spoleuvlastnictví všech vlastníků jednotek v domě.

- U budovy pro rodinnou rekreaci a budovy rodinného domu užívané pro rodinnou rekreaci 6 Kč za 1 m² zastavěné plochy a u budovy, která plní doplňkovou funkci, s výjimkou garáže, 2 Kč za 1 m².
- U garáže, která je vystavěná odděleně od budov obytných domů a u zdanitelné jednotky, u které je většina podlahové plochy jako garáž užívána – 8 Kč za 1 m² zastavěné plochy/ upravené podlahové plochy.
- U zdanitelných staveb a jednotek užívaných pro podnikání v zemědělské prvovýrobě, lesním nebo vodním hospodářství 2 Kč/1m² zastavěné/ upravené podlahové plochy . Stavby užívané pro podnikání v průmyslu, stavebnictví, dopravě, energetice, ostatní zemědělské výrobě a pro ostatní druhy podnikání jsou zatíženy sazbou 10 Kč na 1 m² zastavěné/upravené podlahové plochy.
- U ostatních zdanitelných staveb se jedná o sazbu 6 Kč za 1 m². Ostatní zdanitelné jednotky jsou zatíženy pouze 2 Kč za 1 m² upravené podlahové plochy.

U základních sazeb může dojít k navýšení o 0,75 Kč za každé další nadzemní podlaží, jestliže zastavěná plocha nadzemního podlaží přesahuje dvě třetiny zastavěné plochy (u podnikání přesah jedné třetiny). Rovněž může být základní sazba navýšená koeficientem přiřazeným k jednotlivým obcím podle počtu obyvatel. Hodnoty jsou totožné jako u daně z pozemků (viz. tabulka č. 3). K navýšení dochází i v případě, kdy jde budovu obytného domu s nebytovým prostorem užívaným k podnikání. Daň je zvýšená o součin výměry podlahové plochy nebytového prostoru v m² a 2 Kč.

Zvláštním druhem navýšení daňové povinnosti je zavedení místního koeficientu ve výši 2, 3, 4 nebo 5. Místní koeficient se stanovuje vždy jen jeden na celé území obce a je zaveden prostřednictvím závazné vyhlášky. Tímto koeficientem se následně násobí daň poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, zdanitelných staveb nebo jednotek, popřípadě jejich souhrny. Místní koeficient bude pojem, který bude rozebírán ve všech kapitolách této diplomové práce. Jak obce s místním koeficientem zacházejí, kdy ho zavádějí, na co používají vybrané prostředky, to vše bude předmětem dalšího zkoumání. (Zákon č. 338/1992 Sb.)

Zdaňovací období a daňové přiznání

Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok, přičemž se nepřihlíží ke změnám, které nastanou v průběhu zdaňovacího období. Poplatník je povinen daňové přiznání podat příslušnému správci daně do 31. ledna zdaňovacího období. Daňové přiznání se nepodává, pokud je poplatník podal na některé z předchozích zdaňovacích období. Pokud ale dojde ve srovnání s předchozím zdaňovacím obdobím ke změně okolností rozhodných pro stanovení daně nebo ke změně v osobě poplatníka, je poplatník povinen daň do 31. ledna zdaňovacího období přiznat. V těchto případech lze daň přiznat buď podáním daňového přiznání nebo podáním dílčího daňového přiznání. Do dílčího daňového přiznání poplatník uvádí pouze nastalé změny a výpočet celkové daně. (Zákon č. 338/1992 Sb.)

V případě následujících změn v porovnání s předchozím obdobím není potřebné podávat daňové přiznání ani dílčí daňové přiznání a nemusí ani jiným způsobem tyto změny sdělovat.

- a) Změna sazeb daně,
- b) změna průměrné ceny půdy přiřazené ke stávajícím jednotlivým katastrálním územím,
- c) stanovení nebo změně koeficientu,
- d) v případě osvobození od daně, jestliže tak obec stanoví obecně závaznou vyhláškou nebo uplynutím zákonem stanovené lhůty,
- e) nebo v případě změny místní příslušnosti.

V případě změn ostatních údajů uvedených v daňovém přiznání, má poplatník povinnost tyto změny oznámit správci daně do 30 dnů ode dne, kdy nastaly.

Vyměření a placení daně

Daň z nemovitosti se vyměřuje vždy na zdaňovací období podle skutečného stavu k 1. lednu roku, na který je daň vyměřována. Daň je stanovena platebním výměrem, dodatečným platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem. Pokud se daňové přiznání nepodává, začíná lhůta pro stanovení daně běžet 31. ledna zdaňovacího období.

Daň z nemovitostí je splatná ve dvou termínech dle typu poplatníka. Poplatník daně provozující zemědělskou výrobu a chov ryb platí daň ve dvou stejných splátkách – 1. splátka do 31. srpna a 2. splátka do 30. listopadu. U ostatních poplatníků jsou termíny pro dvě splátky stanoveny do 31. května a do 30. listopadu. V případech, kdy roční daň z nemovitosti

nepřesáhne částku 5 000 Kč, je daň splatná najednou. Nejpozději však do 31. května zdaňovacího období. Pokud se poplatník rozhodne, může ke stejnému datu zaplatit daň ve vyšší částce najednou. Zda daň nedosahuje ani 30 Kč v obvodu územní působnosti jednoho správce daně, daňové přiznání se sice podává, daň se vyměří, ale nepředepíše se.

1.2. Rozpočet obcí

Nedílnou součástí soustavy veřejných rozpočtů jsou na úrovni územních samosprávných celků rozpočty obcí nebo krajů, tzv. územní rozpočty. Obecně jsou takové rozpočty označovány jako decentralizované peněžní fondy, ve kterých jsou soustřeďovány jak příjmy, které obec získá na základě rozdělení v rozpočtové soustavě, tak příjmy generované jejich vlastní činností. Územní rozpočet má vlastnosti a funkce stejné jako ostatní rozpočty v rozpočtové soustavě. Nejtypičtější vlastností je jeho nenávratný, neekvivalentní a nedobrovolný způsob financování. Veškeré části rozpočtu a vlastně celý rozpočtový proces tvoří nezbytný nástroj na zabezpečení a financování obecní politiky. Zároveň je nástrojem, který dává do věcného a časového souladu plánované příjmy a výdaje. Jelikož je ale rozpočet toková veličina, dochází během rozpočtového období k časovému nesouladu mezi vývojem příjmů a vývojem výdajů. Tato situace vzniká v důsledku skutečnosti, že během rozpočtového období se z došlých příjmů plynule uhrazují výdaje. (Provazníková, 2015)

Rozpočet se dá považovat za určitou bilanci příjmů a výdajů za rozpočtové období, který by měla být shodná s rozpočtovým obdobím celé soustavy veřejných rozpočtů. Rozpočtové období je shodné s kalendářním rokem. Alespoň v České republice toto pravidlo dodržujeme. Výjimkou může být například Velká Británie, které fiskální rok začíná 1. dubna a končí 31. března následujícího roku. Hospodaření obce lze charakterizovat jednoduchou rovnicí:

$$F_1 + P - V = F_2$$

F_1 stav peněžních prostředků v rozpočtu na počátku rozpočtového období,

P příjmy,

V výdaje,

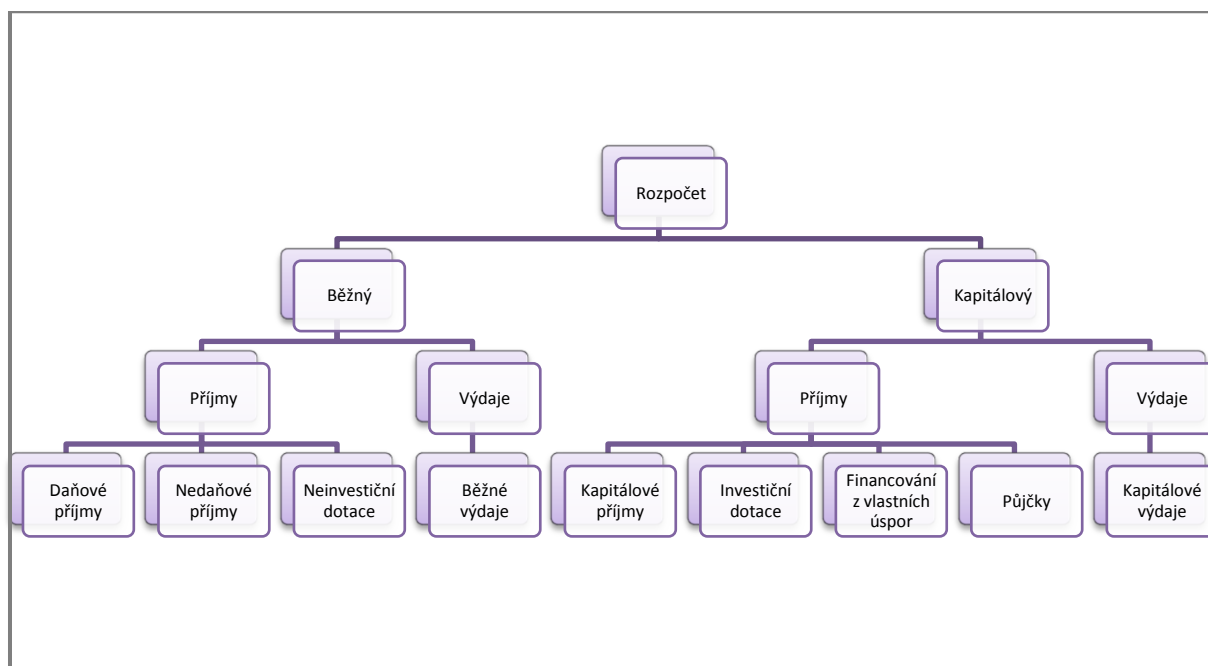
F_2 stav peněžních prostředků v rozpočtu na konci rozpočtovaného období.

Pokud na konci roku vyjde stav peněžních prostředků větší než stav peněžních prostředků na počátku období, bude moc obec v následujícím roce pracovat s finanční rezervou. Je-li tomu naopak, je obec povinna použít na financování svého chodu rezervu z minulých období nebo musí využít jiných zdrojů, aby došlo k vyrovnaní rozpočtové bilance. (Provazníková, 2015)

Rozpočet můžeme členit několika způsoby. Za praktické rozčlenění se označuje rozdělení rozpočtu na běžný a kapitálový. Je vhodný z důvodu možného oddělení opakujících se příjmů a výdajů od příjmů a výdajů jednorázových. Z běžného rozpočtu lze vyčíst saldo, které nám ukazuje, zda obec dokáže běžně se opakující výdaje pokrýt běžnými každoročními příjmy. Saldo běžného rozpočtu se tedy stává ukazatelem finančního zdraví obce. Pokud vychází saldo záporné, je správné fungování hospodaření v obci ohrožené. Obec resp. její zastupitelstvo musí přistoupit na radikální změny, které tuto skutečnost změní. (Sedmihradská, 2015)

V následujícím schématu lze nalézt rozdělení příjmů a výdajů do jednotlivých rozpočtů.

Obr. 1 Rozpočet obce

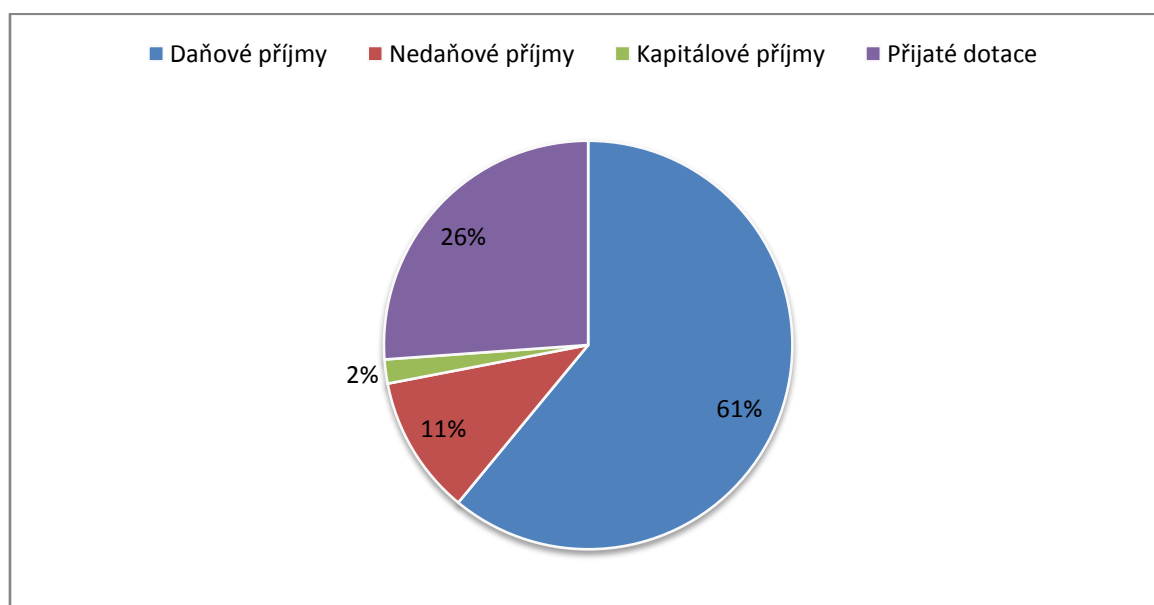

Zdroj: Rozpočtový proces obcí, Sedmihradská, 2015, str. 30, úprava vlastní

Příjmy

Příjmy obcí jsou rozděleny do čtyř základních skupin: daňové příjmy, přijaté dotace, kapitálové příjmy v podobě úvěrů a půjček a příjmy nedaňové. První tři vyjmenované druhy příjmů tvoří tzv. příjmy nenávratné a jsou nejdůležitějším zdrojem financování potřeb lokálního a regionálního veřejného sektoru. Nedaňové příjmy jsou příjmy návratné, především úvěry a půjčky, které mají obce a kraje povinnost splatit za určitých podmínek. Graf č. 1 ukazuje příjmy obcí dle druhového členění rozpočtové skladby, které byly načerpány za rok 2015. Celkové příjmy obcí dosáhly 287,7 mld. Kč. (Státní závěrečný účet, 2015)

Graf 1 : Příjmy obcí podle druhového členění rozpočtové skladby za rok 2015

Zdroj dat: Státní závěrečný účet ČR za rok 2015 – příloha F, úprava vlastní

1) Daňové příjmy

Většina daňových příjmů je do územního rozpočtu obce převedena na základě zákonného rozpočtového určení. Ve své pravomoci má obec možnost ovlivňovat pouze daň z nemovitých věcí a místní poplatky. Ostatní daně jsou převáděny do územních rozpočtů dle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o rozpočtovém určení daní).

Pokud tedy správce daně spravuje daně, které nejsou příjmem státního rozpočtu, má povinnost je alokovat příslušným rozpočtům krajů a obcí. Daňový příjem od správce je převáděn minimálně jedenkrát měsíčně (pokud se jedná o částku vyšší než 500 Kč).

Základem pro výpočet nároku obce nebo kraje je 100 % celostátního hrubého výnosu² jednotlivých typů daní s výjimkou daně z příjmů fyzických osob (mimo daň ze závislé činnosti a daně vybírané srážkou dle zvláštní sazby), kde je základem pouze 60 % celostátního hrubého výnosu daně. U daně z příjmů právnických osob se nachází také výjimka a to v podobě snížení základu o daň z příjmů právnických osob, kdy je poplatníkem sama obec nebo kraj.

Podle zákona o rozpočtovém určení daní se od 1. 1. 2018 rozděluje:

- krajům 8,92 % a dle přepočteného procentního podílu obcím 23,58 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty.
- krajům 8,92 % a dle přepočteného procentního podílu obcím 23,58 % z celostátního hrubého výnosu daní z příjmů, kterými jsou:
 - daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti,
 - daň z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
 - daň z příjmů fyzických osob,
 - daň z příjmů právnických osob včetně daně z příjmů právnických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby.
- obcím 1,5 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti rozdělený dle přepočteného počtu zaměstnanců.

Daňové příjmy jsou nejobsáhlejší složkou celkových příjmů rozpočtů obcí. V roce 2015 dle údajů státního závěrečného účtu činily 175, 393 mld. Kč. 22 % daňovým příjmům v témže roce dosáhla daň z příjmů fyzických osob (téměř 40 mld. Kč). Jednu čtvrtinu daňových příjmů tvořila daň z příjmů právnických osob, v absolutní výši 41,2 mld. Kč. Největší daňový příjem ze všech daní přináší do rozpočtu obcí daň z přidané hodnoty, podíl v daňových příjmech

² Dle § 2 zákona o rozpočtovém určení daní se rozumí celostátním hrubým výnosem daně peněžní prostředky vybrané v průběhu rozpočtového roku správcem daně, snížené o vrácené prostředky.

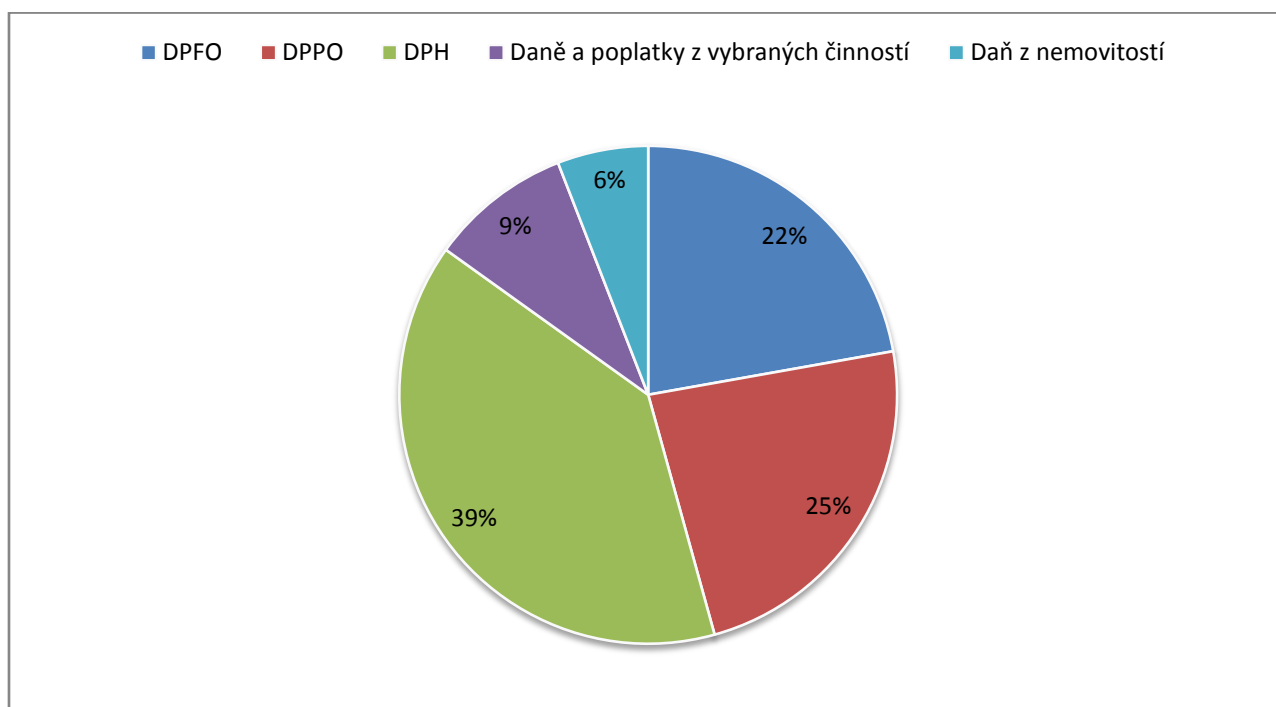
tvoří téměř 40 %. Zároveň výnos daně z přidané hodnoty tvořil v roce 2015 téměř čtvrtinu celkových příjmů obecních rozpočtů (23,9 %).

Do daňových příjmů obcí se dále zahrnují daně a poplatky z vybraných činností a služeb (v roce 2015 – 16,2 mld. Kč). Většinu z těchto příjmů tvoří poplatky ekologické za uložení odpadů a poplatky za komunální odpad, které obce vybírají podle obecně závazné vyhlášky vydané podle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech. Místní poplatky dosáhly stejné hodnoty jako v přechozím roce 5,1 mld. Kč. Největší část tvoří poplatky za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, které obce vybírají podle § 10 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. Další poplatky zahrnované do výše zmíněných příjmů jsou poplatky za užívání veřejného prostranství, poplatky za lázeňský nebo rekreační pobyt, poplatky ze psů, poplatky z ubytovací kapacity.

Ve skupině ostatních odvodů z vybraných činností a služeb se jedná především o odvody z výherních hracích přístrojů a odvody z loterií. Do stejné skupiny příjmů spadají i příjmy obcí za zkoušky z odborné způsobilosti od žadatelů o řidičské oprávnění.

Jak u místních poplatků, tak u daně z nemovitých věcí, je obec oprávněna ovlivnit příjem z nich plynoucí. Výnos daně z nemovitých věcí, která je výlučným příjmem obecních rozpočtů, dosáhl 10,3 mld. Kč, to je o 0,3 mld. Kč více než v roce 2014. Obce mohou významněji ovlivnit výši příjmu z této daně, neboť mají možnost stanovit obecně závaznou vyhláškou místní koeficient modifikující výslednou daň. Z celkového počtu 6 248 obcí mělo pro rok 2015 místní koeficient navýšeno 518 obcí. Přitom převážná část obcí (85 %) měla stanovený koeficient ve výši 2.

Graf 2: Balance daňových příjmů za rok 2015

Zdroj dat: Státní závěrečný účet ČR v roce 2015, úprava vlastní

2) Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy byly zaúčtovány ve výši 31,6 mld. Kč, proti předchozímu roku byly nižší o 1,7 mld. Kč. U nedaňových příjmů se zvyšují možnosti ovlivnění příjmů územními samosprávami. Jsou sem zařazeny příjmy obcí z vlastního podnikání, uživatelské poplatky, příjmy z vlastní správní činnosti, pokuty, případně příjmy z mimorozpočtových fondů, ze sdružování finančních prostředků, ze sbírek a darů. (Provazníková, 2015)

3) Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy činily 5,5 mld. Kč a proti loňskému roku byly nižší o 0,8 mld. Kč (plnění rozpočtu 80,1 %). Kapitálové příjmy vykazují v posledních letech trend postupného meziročního poklesu, ke konci roku 2014 činily necelou polovinu úrovně dosažené v roce 2010. V případě kapitálových příjmů jde o tzv. příjmy návratného charakteru, které musí obec vrátit svým věřitelům.

Můžeme se setkat se třemi základními zdroji návratných příjmů (Procházková, 2015):

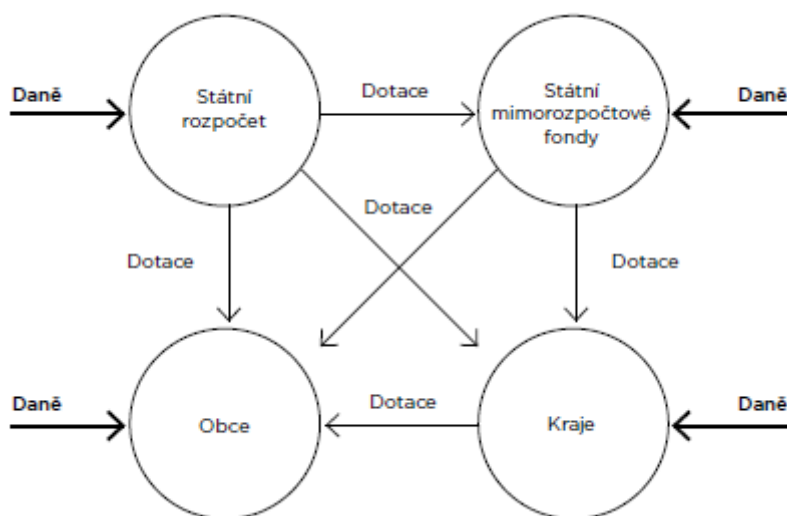
- Úvěry od komerčních bank nebo institucí, které půjčují speciálně územním samosprávám

- Emise komunálních obligací nebo akcií (jsou ale spojeny s podstatnými poplatky, které jsou relativně vyšší v případě malých emisí)
- Návrhové půjčky a finanční výpomoci od jiných subjektů

4) Přijaté dotace

Druhým nejvýznamnějším zdrojem rozpočtů obcí jsou transfery, které jsou poskytovány ze státního rozpočtu, ze státních fondů, z rozpočtů krajů a z rozpočtů regionálních rad (viz. obrázek 2). Mezi konsolidované přijaté transfery patří také některé převody z vlastních fondů obcí. Celkový objem přijatých transferů činil 75,2 mld. Kč. Největší část tvořily transfery ze státního rozpočtu, jejichž výše činila 49,9 mld. Kč (v předchozím roce 46,3 mld. Kč). Ze státních fondů získaly obce 3,0 mld. Kč, z rozpočtů krajů 4,0 mld. Kč a z rozpočtů regionálních rad 7,3 mld. Kč. (Státní závěrečný účet, 2015)

Obr. 2 : Tok dotací do do obecního rozpočtu

Zdroj: <http://www.rozpocetobce.cz/jak-cist-rozpocet-obce>

Dotace jsou rozdělovány do dvou základních skupin. Jedná se o dotace účelové, které jsou poskytovány na předem stanovený účel, a dotace neúčelové. Dotace neúčelové obec sice obdrží na základě stanoveného kritéria, ale jejich užití je pouze v kompetenci obce. Oba typy dotací mohou být použity na financování běžných i kapitálových výdajů. (Procházková, 2015)

Výdaje

Je několik pohledů na členění výdajů územních samospráv. Výdaje můžeme rozdělit podle rozpočtové skladby na druhové a funkční, podle infrastruktury na ekonomické a sociální, podle funkcí veřejných financí na alokační, redistribuční a stabilizační a podle ekonomického hlediska na běžné a kapitálové výdaje.

Poslední členění je jedno z nejužívanějších. Běžné výdaje jsou definovány jako opakující se výdaje, ze kterých se financují běžné potřeby v příslušném rozpočtovém období. Tyto výdaje jsou určeny na platy zaměstnanců, nákup materiálu, vody, paliv a energie, nákup služeb a sociální dávky. V roce 2015 běžné výdaje činily 181 mld. Kč. Kapitálové výdaje slouží naopak na financování dlouhodobých, především investičních potřeb. Dlouhodobost se vyznačuje tím, že zpravidla přesahuje do více než jednoho rozpočtového roku. V roce 2015 jejich součet činil 85,2 mld. Kč. (Provazníková, 2015)

1.3. Rozpočtová skladba

Základním legislativním dokumentem rozpočtové skladby je vyhláška č. 323/2002 Sb. o rozpočtové skladbě (dále jen vyhláška o rozpočtové skladbě), ve znění pozdějších předpisů. V průběhu let došlo k několika novelám původní vyhlášky č. 323/2002 Sb. Nejnovější je vyhláška ze dne 18. ledna 2018, kterou se mění vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů.

Rozpočtová skladba je soustavou jednotného třídění příjmů a výdajů jednotlivých organizačních složek státu pro sledování plnění státního rozpočtu. Do organizačních složek státu zařazujeme i obce, kraje a stát samotný. Veškeré finanční operace jsou v rozpočtové skladbě tříděny do jednotlivých paragrafů (tj. odvětvově třídění) a položek (tj. druhově třídění). Jejich názvy jsou závazné, tudíž je nelze nijak upravovat ani měnit. Současně máme jasně definované jejich plnění v paragrafu 1 vyhlášky o rozpočtové skladbě. (webové stránky Správy místních samospráv)

Úprava a sestavení rozpočtové skladby jsou v působnosti států. Tudíž je zřejmé, že rozpočtová skladba nemá přímou návaznost na právo Evropské unie. Avšak Evropská unie od členských států požaduje údaje o finančním hospodaření veřejných rozpočtů v určitém členění. Poskytování takových údajů je jen statistickou záležitostí a rozpočtová pravidla České republiky nejsou tedy omezovány.

Základní třídění příjmů a výdajů je ovlivněno jejich návratností/nenávratností. Díky tomuto rozčlenění lze lépe analyzovat hospodaření a krytí schodku rozpočtu. V rámci územních rozpočtů lze tedy najít třídění peněžních operací do běžného a kapitálového rozpočtu. Peněžními operacemi se rozumí příjem peněžních prostředků na bankovní účty a výdaj peněžních prostředků z bankovních účtů. Obce i kraje si samostatně volí, kolik účtů budou využívat. Je běžné, že si obce vystačí jen s jedním základním běžným účtem. Větší obce zřizují navíc vkladový výdajový účet, účet mimorozpočtových účelových fondů (fondu rezerv a rozvoje), účet sdružených prostředků, čerpací investiční účet, čerpací neinvestiční účet či účet příjmový. Veškeré peněžní informace jsou vztahovány k pokladnímu plnění územního rozpočtu, které je shodné s kalendářním rokem. Před koncem roku mají územní samosprávy povinnost převést finanční prostředky (např. mzdové prostředky za prosinec) z rozpočtových účtů na účty cizích prostředků, aby je bylo možné v lednu následujícího roku vyplatit a přitom byly zahrnuty do pokladního plnění. (Provazníková, 2015)

Při třídění příjmů a výdajů rozpočtu by mělo být respektováno několik důležitých zásad. První zásada je zásada jednotnosti a závaznosti, která vyžaduje, aby měl každý údaj rozpočtu své jednoznačně identifikovatelné místo. Zásada dlouhodobé stability třídění rozpočtu je jedna z nejdůležitějších z hlediska makroekonomických analýz, časové srovnatelnosti rozpočtů, pro analýzu plnění rozpočtů a ostatních mimorozpočtových fondů. Třídění peněžních operací rozpočtu respektuje potřebu agregace a sumarizace s využitím principu konsolidace. Jedná se o velice důležitou zásadu a to z důvodu, aby nedocházelo k několikanásobnému načítání některých operací, které by mohly rozpočet zkreslovat. Nesmí se opominout ani zásada srozumitelnosti, která je zajištěna jasně definovanými hledisky. I když je složení rozpočtové skladby závislé především na tuzemských zákonech, měla by být zachována i určitá kompatibilita s mezinárodními statistickými standardy. Zachování souladu s mezinárodními a statistickými standardy by mělo zajistit transparentnost na mezinárodní úrovni s použitím co nejjednodušších převodových můstků. (Provazníková, 2015)

Druhy třídění rozpočtové skladby

Aktuální rozpočtová skladba využívá čtyři základní druhy třídění pro příjmy a výdaje. Čtyři základní skupiny se nazývají kapitální (resp. organizační, odpovědnostní), druhové, odvětvové a konsolidační. Třídění kapitální se nevztahuje k územním rozpočtům, v České republice je povinné jen u státního rozpočtu. V současné době je 42 kapitol státního rozpočtu.

Druhové třídění je označováno za nejzákladnější třídění. Najdeme ho u všech peněžních operací a třídí je do tří základních okruhů: příjmy, výdaje a tzv. financování. Pro lepší přehlednost je v druhovém třídění využíván čtyřmístný kód v rámci jednotlivých tříd. První číslo ve čtyřmístném kódu nám označuje třídu, druhé číslo seskupení položek, třetí číslo podseskupení položek a číslo čtvrté označuje jednotlivou položku. Například kód 1111 znamená: třída 1 – Daňové příjmy, seskupení položek 11- Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů, podseskupení položek 111 – Daně z příjmů fyzických osob, položka 1111 – Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. (Císařová a Pavel, 2008)

Na předešlých stránkách jsme se ze Státního závěrečného účtu České republiky dozvěděly, jakých příjmů a výdajů bylo dosaženo v jednotlivých třídách příjmů a výdajů. Na následujících řádcích bude druhové třídění peněžních operací probráno ještě více teoreticky. Druhové třídění probíhá na základě přesně definovaných kritérií a příjmy a výdaje jsou pomocí nich rozčleněny do osmi tříd. Následuje tedy několik základních pojmů, které napomůžou se ve třídění zorientovat.

Nejzákladnější pojmy jsou inkaso a platba. Inkaso představují finanční prostředky přijaté na účet. Zatímco platba je odepsání finančních prostředků z bankovního. Rozdíl mezi sumou inkas a plateb nám v daném období odpovídá změně stavu účtů od počátku do konce období. Dalším rozdělením peněžních operací může být jejich povaha návratnosti. Nenávratné peněžní operace nezakládají budoucí termínovanou pohledávku ani závazek. Příkladem nenávratné operace jsou inkasa daní, přímý nákup zboží a služeb či výplata mezd. Platby návratné, jako půjčky přijaté nebo nákup zboží na termínovaný úvěr, budoucí termínovanou pohledávku či závazek představují. U dělení peněžních operací na kapitálové a běžné, bude uvedena definice pouze kapitálových transakcí, přičemž všechny nepodléhající jejich definici, můžeme zařadit do skupiny běžných transakcí. Kapitálové transakce se týkají pořízení či prodeje nefinančních aktiv (půda, budovy, přístroje, nehmotná aktiva), u kterých se předpokládá využitelnost na dobu delší než jeden rok a v pořizovací ceně dosahující

minima v souladu s daňovým zákonem. Můžou sem být zařazena i finanční aktiva mající podobu akcií či majetkových účastí.

Rozdělení na opěťované a neopěťované je používáno pro nenávratné operace. Opěťovanou operaci lze definovat jako něco za něco. Proti výdaji, který rozpočtová jednotka vynaloží, bude poskytnuta služba či zboží od poskytujícího subjektu. Naopak operace neopěťované jsou takové, u kterých neexistuje protiplnění. Na straně výdajů se jedná o veškeré dotace a příspěvky jiným subjektům a na straně příjmové o veškeré zákonem uložené daně nebo podobné příjmy (regulační a licenční poplatky). Nesmí se opomenout ani rozdělení dle vazby na domácí a zahraniční ekonomiku v podobě třídění operací na domácí a zahraniční. Samozřejmě se zde vyskytují i operace, které jsou uloženy zákonnými normami. Takové peněžní transakce rozdělujeme na povinné a dobrovolné.

Na základě všech uvedených kritérií může být provedeno základní rozdělení transakcí, které bude velmi důležité pro praktickou část diplomové práce. Příjmy jsou dle druhového členění nenávratně inkasované prostředky připsané na bankovní účet, opěťované i neopěťované, z domácí ekonomiky i ze zahraničí, včetně přijatých darů a dotací a přijaté splátky půjček za účelem rozpočtové politiky. Nejsou zde ale zahrnuty inkasa, která představují vypůjčené finanční prostředky a přijaté splátky půjček dříve poskytnutých za účelem řízení likvidity a finančního investování. (Provazníková, 2015)

Příjmové operace se dělí do čtyř tříd:

Třída 1 – Daňové příjmy – povinné, neopěťované příjmy plynoucí z daní, pojistného sociálního a zdravotního pojištění, doplateků včetně daní a sankcí za pozdní či nesprávné placení.

Třída 2 – Nedaňové příjmy – veškeré opěťované příjmy, jako příjmy z prodeje neinvestičního majetku, příjmy z prodeje zboží a služeb, příjmy sankční povahy, které nemají vztah k daním a přijaté splátky půjček za účelem rozpočtové politiky.

Třída 3 – Kapitálové příjmy – příjmy z prodeje investičního majetku a finančních aktiv majících povahu majetkových podílů za účelem rozpočtové politiky a přijaté dary pro investiční účely s výjimkou darů od zahraničních vlád a transferů z jiných úrovní vlády.

Třída 4 – Přijaté dotace s podrobnějším členěním na běžné a kapitálové dotace, neopěťované a nenávratně inkasované dotace a dary od jiných úrovní vlády a od zahraničních vlád a institucí.

Výdaje můžou být hromadně označeny jako platby nenávratné použité ne běžné i kapitálové účely opětované i neopětované. Do výdajů se nezařazuje úmor jistiny úvěru, převody finančních prostředků na vkladový účet za účelem dosažení úrokového výnosu, splátky dluhopisů, půjčky poskytované jiným subjektům za účelem řízení likvidity, nákup akcií a dluhopisu za účelem zhodnocení dočasně volných finančních prostředků. Výdajové operace se dělí do 5. a 6. třídy.

Třída 5 – Běžné výdaje – Neinvestiční nákupy, což jsou opětované výdaje za zboží a služby neinvestiční povahy a náklady související s pracovní silou (mzdy, pojistné, atd.). Neinvestiční transfery - do takové skupiny mohou být zařazeny neopětované výdaje na neinvestiční účely charakteru dotací a příspěvků mimo rozpočtovou jednotku. A v neposlední řadě jsou zde zahrnuty neinvestiční půjčky, které představují návratně poskytované prostředky jiným subjektům na neinvestiční účely.

Třída 6 – Kapitálové výdaje – obsahují investiční nákupy a investiční transfery.

Poslední třídou, která bude v rámci druhového členění představena, je třída 8 nazvaná Financování. Třída 8 obsahuje pouze operace, které nejsou peněžním tokem. Součástí této třídy jsou položky, které vyjadřují změnu stavu finančních prostředků na bankovních účtech jako stavové veličiny. Položky z „**Třídy 8 – Financování**“ jsou důležité pro Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtů územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí. Tento výkaz jsou územně samosprávné celky povinny předkládat pravidelně jednou za měsíc Ministerstvu financí, dle vyhlášky Ministerstva financí ČR č. 16/2001 Sb.

Třída 8 vlastně vyjadřuje, jakým způsobem územní samospráva financují příjmové a výdajové operace. Zahrnuje přírůstek termínovaných závazků (výpůjčky peněžních prostředků), splátky jistiny závazků, pokles stavu hotovosti, přírůstek poskytovaných půjček a uskutečněných finančních investic ve sledovaném období, jejich cílem je optimalizace likvidity. (Provazníková, 2015)

Třídění odvětvové nám rozděluje příjmy a výdaje podle odvětví. Vychází se tedy z předpokladu účelu, na které se vynakládají finanční prostředky z rozpočtu v souvislosti se zajišťováním jednotlivých potřeb. V České republice rozlišujeme šest základních skupin v rámci odvětvového třídění.

Základní odvětví:

1. Zemědělství a lesní hospodářství

2. Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství
3. Služby pro obyvatelstvo
4. Sociální věci a politika zaměstnanosti
5. Bezpečnost státu a právní ochrana
6. Všeobecná veřejná správa a služby

Stejně jako u druhového třídění se zde používá pro lepší orientaci čtyřmístný kód. První číslo označuje skupinu, druhé číslo oddíl, třetí číslo pododdíl a čtvrté číslo představuje paragraf. (Peková a Pilný, 2002)

Posledním základním tříděním je třídění konsolidační. Pomocí něj je rozpočtová skladba upravována tzv. záznamovými položkami. Konsolidace je pro správnost rozpočtu nezbytná. Umožňuje vyloučit duplicity na základě interních transferů mezi fondy korekci příjmů na straně jedné a korekci výdajů na straně druhé při započítávání příjmů a výdajů. Díky konsolidaci by se mělo předejít započtením peněžních převodů mezi fondy a rozpočtem, převodů mezi zřizovatelem a organizační složkou a mezi veřejnými rozpočty různých úrovní. (Provazníková, 2015)

1.4. Místní koeficient u daně z nemovitých věcí

U daně z nemovitých věcí zákon zmiňuje tři typy koeficientů.

- a) Korekční koeficient, je takový koeficient, který se přiřazuje jednotlivým obcím podle počtu obyvatel z posledního sčítání lidu. Pomocí něj se upravují sazby daně z některých staveb a stavebních pozemků. Obce jsou oprávněny tento koeficient buď zvýšit o jednu kategorii. Nebo naopak snížit až o tři kategorie. Na rozdíl od následujících dvou koeficientů ho lze stanovit v rozdílné výši pro jednotlivé části obce.
- b) Koeficient, kterým obec může upravit, resp. zvýšit sazbu daně u staveb pro individuální rekreaci, garáží a staveb a jednotek užívaných pro podnikatelskou činnost. Koeficient má jednu konstantní hodnotu 1,5. Vždy se stanovuje pro celou obec a obec sama rozhoduje, které typy staveb a jednotek ho zatíží.
- c) Třetím typem koeficientu je koeficient místní. Jeho prostřednictvím se zvyšuje sazba daně u všech nemovitostí s výjimkou orné půdy, chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů a trvalých travních porostů. Místní koeficient se stanovuje jednotný pro celou obec a všechny typy nemovitostí. Může dosahovat hodnoty 2, 3, 4 a 5. (Sedmihradská, 2015)

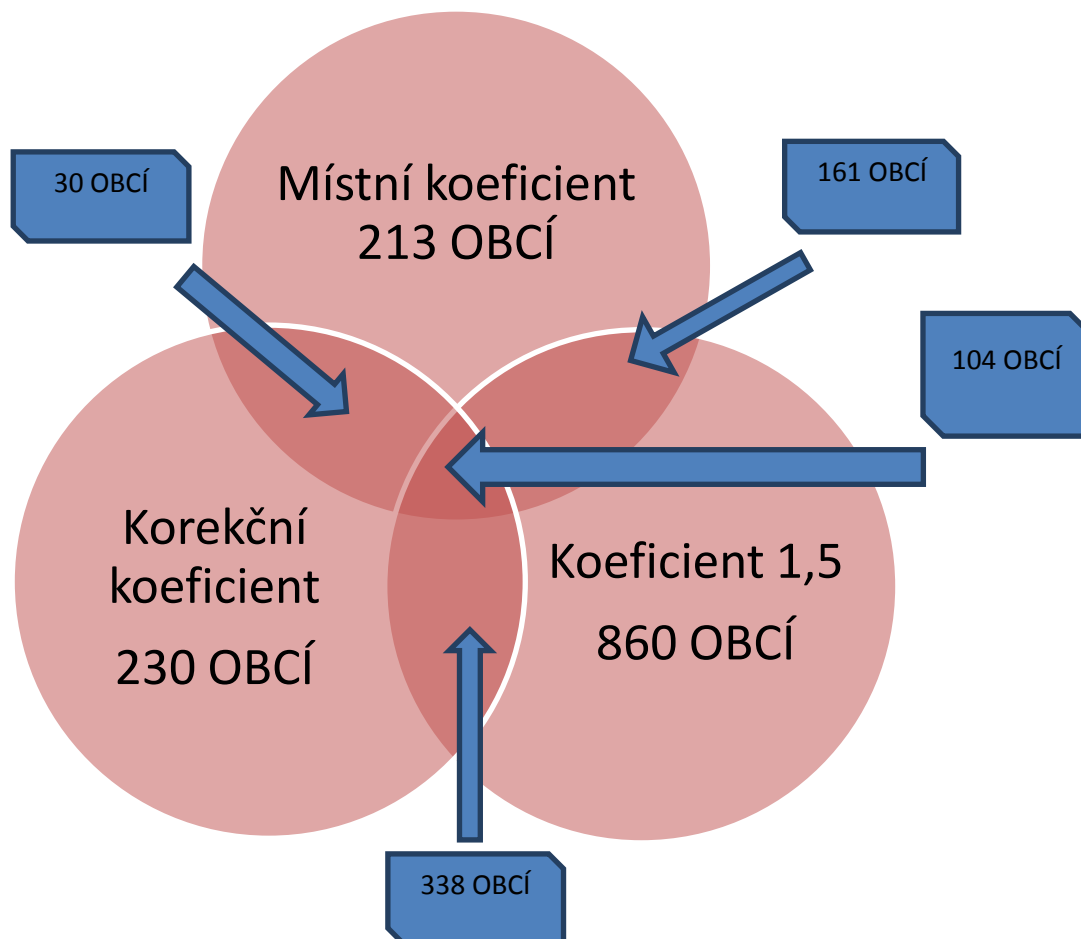
Využívání všech tří koeficientů není mezi obcemi příliš časté. Těchto fiskálních pravomocí v roce 2014 využily necelá dvě procenta obcí. Přičemž alespoň jeden využilo 30,9 % obcí. Navýšení daně z nemovitostí pomocí místního koeficientu v roce 2018 využilo 608 obcí a měst z celkového počtu 6250 obcí. Zjištěná data vyplývají z údajů Generálního finančního ředitelství³. V roce 2017 místního koeficientu využilo o devět obcí méně. Již tradičně nejvíce obcí stanovilo místní koeficient na hodnotu 2. Stejně jako v minulém roce má na hodnotě pět stanovenou 17 obcí. Jako příklad si můžeme uvést Temelín, Dukovany, Boží Dar.

Na obrázku č. 3 je znázorněné, kolik obcí využívalo jednotlivé koeficienty. Data jsou užita z roku 2014. Přičemž v roce 2014 nezavedlo žádný koeficient 4 317 obcí. Nejčastěji zaváděným koeficientem byl koeficient v hodnotě 1,5, který zavedlo 860 obcí. 213 obcí využilo jejich možnosti navýšení sazby daně z nemovitých věcí prostřednictvím závazné

³ <http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/navyseni-dane-u-nemovitosti-letos-vyuzilo-608-obci/1575913>

vyhlášky o stanovení hodnoty místního koeficientu. Pouze 104 obcí mělo v roce 2014 zavedeny všechny tři koeficienty. (Sedmihradská, 2015)

Obrázek č. 3 : Počet obcí uplatňujících jednotlivé koeficienty u daně z nemovitých věcí v roce 2014

Zdroj: Rozpočtový proces obcí – Sedmihradská, str.79, úprava vlastní

Je zajímavé, že míra využívání všech typů koeficientů roste s velikostí obce. Malé obce se uchylují maximálně k zavedení koeficientu 1,5 a to především na rekreační objekty. Větší obce většinou zavádějí koeficient korekční. Hlavním důvodem, proč korekční koeficient užívají zejména větší obce, s více než jedním tisícem obyvatel je, že tyto obce mohou korekční koeficient snižovat i zvyšovat. Větší obce mohou pomocí korekčního koeficientu rozlišovat daňové zatížení v centru a na okrajích obce.

Místní koeficient a volební politika

Zavedení místního koeficientu je podmíněné rozhodnutím zastupitelstva. Zastupitelé při schvalování zvažují nejen potřebnost navýšení příjmů do obecní pokladny, ale také berou v potaz dopady na voliče. V roce 2009, tj. rok, kdy vešel místní koeficient v platnost, zavedlo místní koeficient 389 obcí. V tu dobu to bylo 6,2 % celkového počtu obcí. V roce 2010 došlo k novele zákona č. 362/2009 Sb., která navýšila na dvojnásobek téměř všechny daňové sazby. Téměř sto obcí se rozhodlo místní koeficient zrušit. V letech 2014 a 2015 je patrný mírnější nárůst než v předcházejících letech. V roce 2014 byly volby do obecních zastupitelstev, tudíž můžeme opět vidět souvislost s taktizováním zastupitelů. Naopak v roce 2016 se obce nacházely v mezivolebním období, takže se při schvalování zavedení místního koeficientu opět nezdráhaly (2016 – 578 obcí). V roce 2017 mělo zavedený místní koeficient 599 a v roce 2018 má místní koeficient zavedeno 608 obcí. A opět vidíme opakované zpomalení nárůstu počtu obcí s místním koeficientem, nejspíše spojené s volbami do obecních zastupitelstev konaných v roce 2018. (Sedmihradská. 2015)

Tabulka 4: Počet obcí, které zavedly místní koeficient (2009-2017)

Rok	Celkový počet obcí	Počet obcí s MK	Podíl Obce MK/ Celk. počet obcí
2009	6249	389	6,2 %
2010	6250	284	4,5 %
2011	6251	299	4,8 %
2012	6251	404	6,5 %
2013	6253	494	7,9 %
2014	6253	518	8,3 %
2015	6253	522	8,3 %
2016	6258	573	9,2 %
2017	6258	599	9,6 %

Zdroj: Generální finanční ředitelství, úprava vlastní

2. Případové studie vybraných obcí

Ve druhé kapitole diplomové práce jsou uvedeny případové studie obcí, které po novele zákona, zavedly místní koeficient. Vybrány jsou takové obce, které uvedly důvod pro zvýšení místního koeficientu i ve veřejně dostupných zdrojích. Vybrala jsem takové obce, které měly pro zavedení místního koeficientu odlišné důvody. Případové studie ukazují, zda nabyté peníze do obecních rozpočtů prostřednictvím zvýšení místního koeficientu u daně z nemovitých věcí, plynou na předem avizované projekty.

Současně se zkoumáním rozpočtů obcí, vyhlášek a celkového financování místních samospráv, jsem se zaměřila i na transparentnost informací. Má veřejnost možnost se dozvědět, zda načerpané prostředky byly užity na předem uváděný rozvoj obcí? Poskytují obce občanům jisté formy kompenzace za zvýšenou daň? Je vůbec dobré, aby obce měly pravomoc ovlivňovat daň z nemovitých věcí? Dokážou obce možnosti zavedení místního koeficientu efektivně využít? Následující kapitola napomáhá na předchozí otázky odpovědět.

Ve druhé kapitole je celkově sedm případových studií obcí. Případová studie obce Černošice je nejobsáhlejší a je uvedena jako první. V obci Černošice bylo nejvíce dohledatelných dokumentů, digitalizace dokumentů a poskytování údajů veřejnosti je na nejvyšší možné úrovni. Právě tato obec by měla být vzorem pro obce ostatní. Následujících šest municipalit již není zpracováno tak podrobně, ale je poukázáno na oblasti, které by obce měly zlepšit.

Metodika postupu je následující. V databázi Anopress jsem dohledala článek, ve kterém bylo uvedeno prohlášení starosty či člena zastupitelstva obce o zavedení místního koeficientu. V článku jsou zmíněné i důvody, které vedly obec k zavedení koeficientu. Po dohledání článku jsem se zaměřila na shromažďování veřejně dostupných informací k dané problematice a pokusila jsem se dohledat podklady k ověření výroků uvedených v článcích. U každé obce jsem se snažila zhodnotit transparentnost informací a dodržení důvodu pro zavedení místního koeficientu.

Každé obci jsem dala možnost, aby se k zavedení místního koeficientu vyjádřila přímo a mohla tak upřesnit informace dohledatelné na internetových zdrojích. Zaslala jsem pár základních otázek na emailové adresy, které byly uvedeny na webových stránkách obcí přímo pro žádosti o informace⁴.

Zaslané otázky všem obcím, které jsou předmětem jednotlivých případových studií:

- 1) Proč se Vaše obec rozhodla zavést místní koeficient?
- 2) Jak dodatečně vybrané finanční prostředky obec využila (zlepšení infrastruktury, zřízení čističky odpadních vod, ...) ?
- 3) Poskytuje Vaše obec nějakou kompenzaci za zvýšení daně (zrušení poplatku za odvoz odpadu, příspěvek na rekonstrukce domů, ..)?
- 4) Chystá se Vaše obec místní koeficient zrušit?

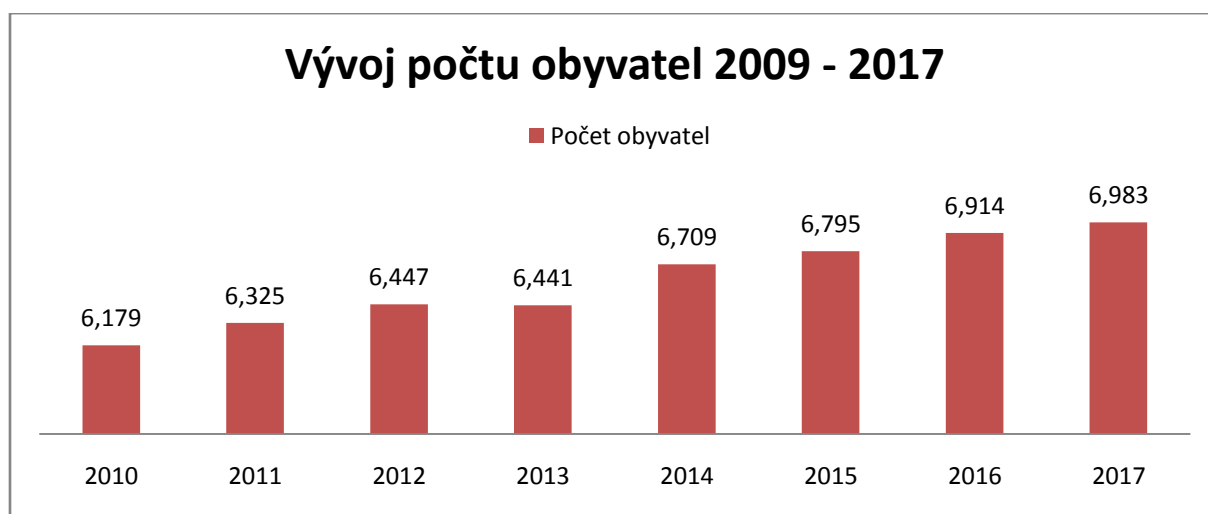
Ze sedmi obcí odpověděly pouze čtyři. Ze zákona mají obce na odpověď patnáct dnů. Po uplynutí zákonné lhůty jsem žádost zkusila poslat znovu těm obcím, které po první výzvě nezareagovaly. Ani napodruhé se mi nedostalo žádné odpovědi. Záměrně jsem na obecní úřady nevolala a nechtěla informace přijímat telefonicky. Dílčím cílem praktické části pro mě bylo taktéž zjištění, kolik si toho například občan obce může bezplatně zjistit. A zda mu jsou všechny informace přístupné.

⁴ Žádosti o informace se podávají dle zákona 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím.

2.1. Černošice

Město Černošice se nachází ve Středočeském kraji, okres Praha – západ. Vzdálenost města je necelých 18 km od centra Prahy a 5 km od Zbraslavi, leží na levém břehu Berounky. Díky dobrému dopravnímu spojení s Prahou a krásným prostředím je město vyhledávanou lokalitou pro výstavbu nových domů či vil. K 1. 1. 2017 Statistický úřad ČR eviduje téměř 7 000 obyvatel (viz. graf 3). Dnešní město je tvořeno třemi základními částmi: Horní Černošice, Dolní Mokropsy a Vráž.

Graf 3: Vývoj počtu obyvatel Černošice

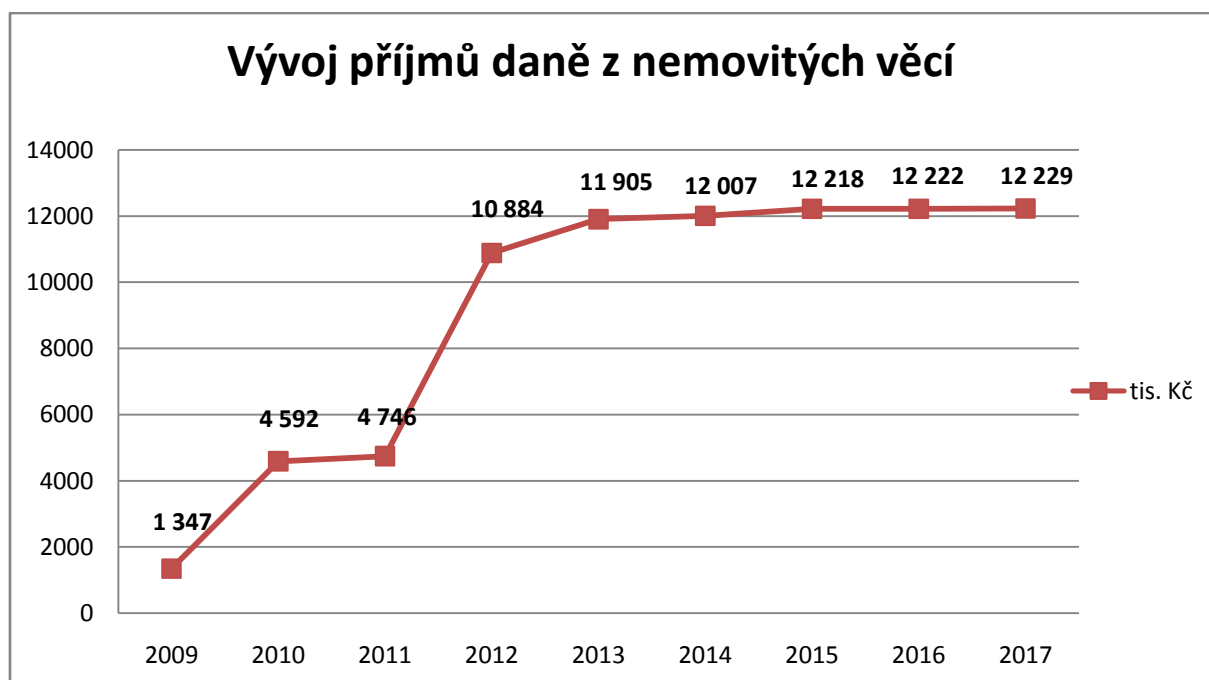
Zdroj dat: Počet obyvatel v obcích v jednotlivých letech - cszo.cz, úprava vlastní

ČLÁNEK: „Asi stovka lidí se 15. září zúčastnila veřejné prezentace strategického záměru zvýšení místního koeficientu daně z nemovitosti na hodnotu 5 (tj. o 150 %) a účelového využití dodatečného výnosu buď na zrychlenou postupnou rekonstrukci komunikací, nebo na splátky velkého úvěru, z něhož by se opravily všechny rozbité a prašné průjezdní místní komunikace v celém městě jednorázově během dvou až tří let; zvýšení daně schválilo zastupitelstvo na svém zasedání 22. 9. Kdyby rekonstrukce vnitřních ulic měla probíhat ze současné výše rozpočtu (max. 3-4 mil. Kč ročně z vlastních prostředků), tak vzhledem k rozsahu problému (viz následující část textu) bude trvat desítky let, resp. nebude nikdy dokončena, protože mezitím dojde k rychlé degradaci již poničených ulic a jen jejich opravy budou čím dál dražší. Pokud chceme dát své město v tomto směru do pořádku, je nezbytně nutné na rekonstrukci dopravní infrastruktury získat více peněz.“ (Černošice – Informační list, 2011)

Obec Černošice má místní koeficient zavedený na nejvyšší možné hodnotě. Od 1. 1. 2012 je daň z nemovitých věcí násobena místním koeficientem 5. Dle poskytnutých informací od vedoucí finančního odboru Městského úřadu Černošic Ing. Jany Ullrichové vím, že původní hodnota místního koeficientu byla stanovena na hodnotě 2. Na hodnotě 2 byl místní koeficient platný pro dva roky 2010 a 2011, v platnost vešel obecně závaznou vyhláškou č. 04/2009. Přičemž Ing. Ullrichová uvádí, že důvod pro zavedení místního koeficientu v roce 2010 nezná a není ani nikde dostupný. Domnívá se, že město chtělo své příjmy nějakým způsobem navýšit a tak zavedlo místní koeficient v nejnižší možné hodnotě. Není tedy znám hlubší důvod zavedení. Z průzkumu zavádění místních koeficientů bylo obecně zjištěno, že obce, které místní koeficient v hodnotě 2, konkrétnější důvod neoznamují.

Návrh na zvýšení hodnoty místního koeficientu padl na zasedání zastupitelstva města Černošice 23. 9. 2011. Starosta Mgr. Filip Kořínek návrh obecně závazné vyhlášky č. 4/2011, kterou se stanoví místní koeficient pro výpočet daně z nemovitostí. Jako důvod pro zvýšení již zavedeného místního koeficientu udává potřebu města, nalézt finanční prostředky na rekonstrukci komunikací. Starosta upřesnil investiční priority a rovněž plán financování těchto projektů. Jako podklad k návrhu předložil pasportizaci a zpracoval i výkaz výměr a návrh rozpočtu. Rozsah rekonstrukcí by se měl týkat celkem 16 km silnic. Jelikož jde 100 % výnosu z daně nemovitostí do městského rozpočtu, starosta to vidí jako jediný volný zdroj pro získání finančních prostředků. Souběžně s návrhem vyhlášky je předkládán i návrh kompenzace dopadu této vyhlášky na sociálně slabší skupiny obyvatel. Předpokládá se, že by dodatečně mělo město ročně vybrat cca 7 – 7,5 mil. Kč. I přesto je předpokládáno přijetí úvěru a rozložení rekonstrukce do 2 – 3 let. Na grafu č. 4 vidíme, že obec díky zvýšení místního koeficientu získala okolo 6 milionu korun v prvním roce zavedení. V následujících letech výnos z daně z nemovitých věcí nadále stoupal. (Zápis ze zasedání zastupitelstva, Černošice – 23. 9. 2011)

Graf 4: Vývoj příjmů z daně z nemovitých věcí Černošice 2009-2017

Zdroj: 2009 – rozpocetobce.cz, 2010-2017 – monitor.statnipokladna.cz, úprava vlastní

Plán a realizace projektu

Na zářijovém zasedání zastupitelstva města v roce 2011 byl pověřen starosta obce vypracováním návrhu na využití dodatečného výnosu daně z nemovitosti na investice do infrastruktury a občanské vybavenosti města Černošice. Návrh byl přednesen na prosincovém zasedání zastupitelstva. Starosta vysvětlil předložené návrhy postupu rekonstrukcí, náklady, řešení majetkoprávních vztahů. Součástí seznamování se starostovým návrhem bylo objasnění klíče, pomocí kterého byly vybírány komunikace, které mají být do plánované rekonstrukce zařazeny. Město si nevystačí jen s dodatečnými výnosy daně z nemovitostí, žádá také o dotace na komunikace, chodníky, cyklostezky, autobusové zastávky, herní prvky pro dětská hřiště a veřejná osvětlení.

Špatný stav místních komunikací v Černošicích je v posledních letech velmi diskutovaným problémem. V rámci snahy o nalezení řešení problému byla městem provedena analýza, jejíž součástí byla pasportizace komunikací vyžadujících rekonstrukci a propočet potřebných nákladů. Na základě analýzy byly zhodnoceny možnosti financování všech projektových priorit města. Výsledkem porovnání současných i výhledových finančních zdrojů a odhadu nákladů potřebných na zlepšení stavu místních komunikací bylo stanovisko, že město není schopno tak rozsáhlé projekty pokrýt. Starosta přichází s následujícím harmonogramem. Jelikož

město potřebuje zlepšit městskou infrastrukturu a ceny stavebních prací a bankovní úvěry jsou příznivé, navrhuje využít dlouhodobé úvěrové financování. Předmětné infrastrukturální investice je možné realizovat v průběhu tří let (2012-2014). V tabulce č. 5 jsou znázorněny strategické priority města, kterými se chce v následujících letech město zabývat, i se zdroji finančních prostředků.

Tabulka 5: Strategické priority města a předpoklady jejich financování

Strategická priorita	Předpoklady financování
ČOV, vodovody, kanalizace	<i>Vodné a stočné, dotace na ČOV z OPŽP</i>
Pozemky pod ZŠ - sport. a veř. prostor	<i>Směna/dar, úz. plán, mokrop. statek</i>
Centrum Černošic (býv. stavebniny)	<i>Směna za část pozemků Na Pískách</i>
Sport. hala (tělocvična)	<i>Dotace MŠMT, koncese, rozpočet</i>
Mateřské školky	<i>Vápenice z dotace+úvěr, zachování Topolské</i>
Městský úřad, knihovna, služebna MP	<i>Současné pozemky a budovy - přeskupení</i>
Sál, lávka, vchod/šatny ZŠ, hasičárna aj.	<i>Rozpočet města v dosavadní výši</i>
Rekonstrukce místních komunikací	<i>Navýšení daně z nemovitosti, dotace</i>

Zdroj: web Černošic – Projekty a dotace, úprava vlastní

V roce 2012 je plánován následující harmonogram úkonů (Zasedání zastupitelstva 23. 9. 2011):

1. čtvrtletí

Město by chtělo přistoupit k přípravě a realizaci výběrového řízení na úvěr ve výši 40 mil. Kč, který by měl být nastavený tak, aby jeho roční splátky odpovídaly dodatečnému výnosu z daně. Částka 40 mil. Kč by měla odpovídat cca 40% potřebných investic na rekonstrukce místních komunikací. Tak velký podíl potřebných investic přijatých v prvním roce by měl zaručit výrazné zlepšení již na začátku rekonstrukce. Do první vlny rekonstrukce by měly být zařazeny významnější a hustěji obydlené ulice města, z důvodu maximálního využití aktuálně nízkých cen a dosažení úspor z rozsahu. Město Černošice nezapomíná na velmi důležitou

komunikaci s obyvateli. Obyvatelé jednotlivých ulic budou zváni na pracovní setkání a zároveň budou mít možnost se účastnit výběrových komisí pro stavební firmy.

2. – 3. čtvrtletí

V následujících dvou čtvrtletích by měla započít realizace rekonstrukce. V plánu je výstavba cca 7 km poškozených a šterkových komunikací. Zároveň budou probíhat, souběžně s rekonstrukcí povrchu vozovek, i rekonstrukce vodovodů starších cca 20 let. Náklady na rekonstrukci vodovodů nebudou hrazeny z dodatečných výnosů daně z nemovitých věcí, nýbrž ze stávajícího městského rozpočtu – z příjmu z vodného a stočného.

4. čtvrtletí

Závěr roku 2012 bude věnován prezentaci dosavadních výsledků projektu, včetně rozpočtové stránky, dosažených úspor. Bude provedena kompletní analýza ekonomické a rozpočtové situace, na jejímž základě zastupitelstvo rozhodne o pokračování projektu souvisejícího s čerpáním dalšího úvěru. V případě schválení bude rekonstrukce pokračovat v letech 2013 i 2014.

Zastupitelstvo města Černošic nakonec schvaluje návrh starosty na využití dodatečného výnosu z daně z nemovitosti na investice do veřejné infrastruktury a občanské vybavenosti prostřednictvím úvěru, jehož splátky budou kryty dodatečným výnosem této daně od roku 2012. Zastupitelstvo zároveň stanovilo maximální výši úvěru pro rok 2012 ve výši na 40 mil. Kč a souhlasilo se záměrem investovat tuto částku do rekonstrukcí poškozených a prašných průjezdných komunikací ve městě.

Na konci roku 2012, konkrétně na zasedání zastupitelstva 11. 10. 2012, byl opět předložen návrh v pokračování v rekonstrukcích ulic města. Znovu starosta Černošic předložil velice podrobné plány využití dodatečného výnosu z daně z nemovitých věcí ve výši 7 mil. Kč a dodatečného výnosu z rozpočtového určení daní ve výši 10 – 12 mil. Kč ročně. Opět bylo schváleno přijetí dalšího úvěru na rekonstrukci komunikací města, jehož splátky budou financovány dodatečnými výnosy města. (zápis ze zasedání města 11. 10. 2012)

V následující tabulce jsou fakticky doloženy počiny města Černošice. Je zřejmé, že od roku 2012 se opravdu započalo s rekonstrukcí pozemních komunikací. V roce 2012 výdaje na opravu silnic dosáhly na částku 27 633 tis. Kč. Do ostatních záležitostí pozemních komunikací

jsou zařazeny i opravy chodníků, které tvoří u města Černošice hlavní podíl výdajů v této skupině. V roce 2014 došlo ke snížení výdajů na opravu silnic. Důvod jsem dohledala na stránkách obce. Jelikož čistička odpadních vod přestala dosahovat povinných norem pro výkon, rozhodlo se město zainvestovat do zvýšení výkonu čističky. V roce 2014 obdrželo na rekonstrukci čističky dotaci, tudíž se rozhodlo do obnovy investovat v témže roce. Na splácení bylo mimo dotace využito i dodatečných výnosů z daně z nemovitých věcí. V roce 2016 a 2017 je viditelný propad hodnot u výdajů na rekonstrukci silnic, jelikož harmonogram rekonstrukcí, který byl naplánován v předešlých letech, se blížil ke konci. (Monitor) Veškeré projekty, které jsou již dokončeny a dokonce i ty, které jsou teprve v plánu, lze taktéž dohledat na stránkách obce v sekci Projekty a dotace. Na stejném místě jsem taktéž dohledala i důvod, proč je v roce 2012 tak vysoká hodnota u výdajů na „Ostatní záležitosti pozemních komunikací“. V rámci projektu „Černošice- bezbariérové chodníky“ byla realizována výstavba bezbariérových chodníků podél komunikace silnice II. třídy č. II/115 (ul. Radotínská a Vrážská) a podél navazující frekventované komunikace (ul. Riegrova).

Tabulka 6: Výdaje na opravy a udržování

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Silnice	11 076	1 275	27 633	29 455	12 838	27 113	11 721	3 905
Ostatní záležitosti pozemních komunikací	22 190	1 607	292	820	7 163	1 397	3 000	762

Zdroj dat: Monitor, úprava vlastní

Kompenzace sociálně slabším občanům

Jelikož bylo několik stížností z řad zastupitelů na zvýšení místního koeficientu na hodnotu pět, město se rozhodlo vyjít vstříc vybraným potenciálně ohroženým skupinám obyvatel. Jelikož zvýšení daně z nemovitých věcí může pro některé skupiny obyvatel znamenat neúměrnou zátěž, je předkládán návrh „Pravidla kompenzace zvýšení daně z nemovitostí pro vybrané potenciálně ohrožené skupiny obyvatel“, který byl jednohlasně schválen. Kompenzační příspěvek bude poskytován ve výši rozdílu daně za rok 2012 proti roku 2011. Příspěvek je poskytován níže uvedeným osobám, které se přihlásí do řízení o jeho vyplacení do června 2012 na adresu Městského úřadu Černošic. (webové stránky Černošic)

O kompenzační příspěvek mohou požádat fyzické osoby, které jsou výlučnými majiteli obytného domu⁵ v Černošicích, a zároveň spadají do jedné ze tří skupin:

1. Občané starší 65 let žijící osamoceně nebo společně s jednou další osobou starší 65 let, kteří jsou příjemci starobního důchodu a jsou trvale přihlášení v Černošicích nejméně od 1. 1. 1995.
2. Příjemci sociálních dávek poskytovaných dle zákona č.111/2006 (tj. příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení, mimořádná okamžitá pomoc), kterým byla tato dávka vyplacena, nebo nárok na její výplatu vznikl v roce 2011.
3. Občané, nespádající do předchozích skupin, kteří jsou v sociální situaci, jejíž posouzení je hodné zvláštního zřetele – na základně individuálního posouzení životní situace sociální komisí rady města.

Zařazení do skupiny 1. a 2. je ještě podmíněno dalšími podmínkami. Aby osobě podávající přihlášku do řízení mohl být poskytnut kompenzační příspěvek, nesmí mít žádný další příjem kromě důchodu. Zároveň nesmí být vlastníkem ani spolumajitelem žádné další nemovitosti v České republice ani v zahraničí a nemůže pronajímat obytný dům nebo jeho další části třetí osobě. Obytný dům ve vlastnictví osoby podávající přihlášku nesmí bydlet žádná další osoba s vlastními příjmy. Vlastník nemovitosti musí být trvale hlášen v Černošicích. Všechny tyto skutečnosti dokládá osoba podávající přihlášku do řízení kompenzačního příspěvku čestným prohlášením. Město Černošice si ovšem vyhrazuje právo ověřit údaje, které osoba žádající o kompenzační příspěvek uvedla. Pokud dojde ke zjištění nepravdivosti údajů, je žadatel povinen již poskytnutý příspěvek vrátit.

Současný stav

Vedoucí finančního odboru Městského úřadu Černošic Ing. Jana Ullrichová udává, že se zrušení místního koeficientu neblíží. Na rekonstrukci města byly nakonec celkem dva úvěry, které bude město splácet až do roku 2023. Samozřejmě ale vlastní rozhodnutí přísluší zastupitelstvu města, které může o snížení kdykoliv rozhodnout.

⁵ Obytný dům – tj. rodinný dům, nikoliv byt, stavba sloužící nebo určená k individuální rekreaci, nebo dům sloužící k podnikatelské činnosti nebo činnostem s ní souvisejícími.

Poslední zmínka o změně hodnoty koeficientu jsem dohledala v podkladech pro zasedání zastupitelstva města 7. 9. 2016. Zastupitelem Ing. Davidem Otavou byl zpracován návrh obecně závazné vyhlášky č. 4/2016, kterou se stanoví místní koeficient pro výpočet daně z nemovitých věcí, který by měl místní koeficient snížit. Odhad dodatečného ročního příjmu do městského rozpočtu byl 7 – 7,5 mil. Kč ročně po zavedení místního koeficientu. Časový horizont byl stanoven na tři roky. Přičemž bylo ujednáno, že skutečné čerpání dodatečného výnosu bude mimo jiné záležet na tom, v jaké podobě se schválí novela o rozpočtovém určení daní. Následující tabulka ukazuje, jak se v důsledku novely zákona od roku 2013 významně zvýšily celkové daňové příjmy města. Došlo k výraznému nárůstu mezi lety 2013 až 2015 téměř o 27 mil. Kč. Dodatečný daňový příjem nakonec převýšil dodatečný výnos získaný zvýšením koeficientu daně z nemovitostí.

Tabulka 7: Daňové příjmy města Černošice v letech 2009 - 2015

Rok	daň z příjmů právn. osob (Kč)	daň z příjmů fyz. osob z výnosu / OSVČ (Kč)	daň z příjmů FO - závislá činnost (Kč)	daň z příjmů FO vybírané srážkou (Kč)	daň z přidané hodnoty (Kč)	daň z nemovitostí (Kč)	DANĚ CELKEM (Kč)
2009	6 499 452	4 522 684	8 267 819	761 287	18 368 131	1 347 182	39 766 555
2010	9 572 204	10 419 460	8 959 800	788 204	20 707 991	4 592 471	55 040 129
2011	9 206 517	5 864 354	9 867 941	888 612	22 042 821	4 745 600	52 615 845
2012	10 519 360	6 515 442	10 207 162	1 074 555	21 268 463	10 884 452	60 509 207
2013	13 459 399	6 162 119	13 762 721	1 396 481	29 142 177	11 905 483	76 219 049
2014	15 625 877	7 039 226	14 444 945	1 633 686	31 688 836	12 007 209	83 053 826
2015	16 474 837	7 157 995	15 938 179	1 774 220	32 727 982	12 218 377	86 637 342

Zdroj dat: monitor.statnipokladna.cz a rozpocetobce.cz

Celkové daňové příjmy, které umožňují splácení úvěrů a realizaci investičních priorit, by byly dostatečné i při snížení místního koeficientu daně z nemovitých věcí na úroveň dva nebo na úroveň tři. Díky úsporám města a vcelku dobrého hospodaření mohou být finance označeny za zdravé.

I přes veškeré fakty o zlepšení celkových daňových příjmů se zastupitelstvo rozhodlo pro rok 2016 ponechat místní koeficient na maximální výši. V roce 2016 má místní koeficient

v hodnotě 5 celkových 17 obcí. I když Černošice nejsou jedinou obcí, která má místní koeficient 5, od ostatních obcí se odlišují. Ve většině obcí, které mají stejnou hodnotu místního koeficientu, má nemovitost nějaký významný producent s obcí lokálně spjatý. Příkladem takových obcí je již tradiční Temelín či Dukovany. V případě takových producentů se předpokládá, že se nebude či nemůže stěhovat. Tento producent v případě zvýšení koeficientu odvádí velkou částku do místního rozpočtu. Obce pak přistupují k různým formám kompenzace ostatním občanům za vyšší daň. Příkladem kompenzace může být odpuštění poplatků za odpad.

Černošice jsou při absenci velké místní firmy a zavedením maximálního místního koeficientu vlastně výjimkou. Například pro rok 2016 nemělo žádné krajské ani bývalé okresní město místní koeficient na úrovni 5. V případě většiny obcí v České republice představuje příjem z daně z nemovitých věcí okolo 2 až 5 % z celkových příjmů. V případě Černošic se jedná o 15 % z celkových příjmů. Pokud by město Černošice snížilo místní koeficient na úroveň 2, odhadem by pak příjem z nemovitých věcí mohl činit 7 % celkových příjmů. Pokud by město nechtělo přistoupit až na tak radikální snížení a zavedlo místní koeficient na úroveň 3, činil by příjem daně z nemovitých věcí 10% z celkových příjmů. I po snížení místního koeficientu na úroveň 2 by vlastníci nemovitostí v Černošicích platili v porovnání s obdobím do konce roku 2011 i tak o 14 % vyšší daň. V mezidobí totiž došlo vlivem zvýšení počtu obyvatel města ke zvýšení koeficientu podle § 6 (4) zákona o dani z nemovitých věcí o dalších 14%. Analogicky, při snížení místního koeficientu na úroveň 3 by vlastníci nemovitostí v Černošicích platili v porovnání s obdobím do konce roku 2011 i tak o 71% vyšší daň. I přes všechny uvedené argumenty se zastupitelstvo Černošic nakonec rozhodlo ponechat místní koeficient v původní výši 5. (zápis ze zasedání zastupitelstva 9/2016)

Zhodnocení hospodaření Černošic a jejich nakládání s možnými dodatečnými výnosy z daně z nemovitých věcí je velmi kladné. Město Černošice informuje své občany o svých krocích v každém vydání Černošických listů, které jsou občanům zasílány a navíc jsou dostupné i v elektronické verzi na stránkách obce. Zároveň má obec velice kvalitně zpracované podklady a zápisy k jednání zastupitelstva. Veškerá rozhodnutí, která jsou zastupitelstvem přijaty, jsou důkladně popsány v podkladech pro zasedání vedení města a opět jsou zveřejněny v elektrické podobě na webových stránkách. Z předešlých řádků je zřejmé, že Černošice opravdu využily dodatečné finanční prostředky na předem avizované účely. Snaží se využít

možnosti zvýšení příjmů obce ve prospěch svých občanů. V takovém případě se občané ani nebouří a zvýšení místního koeficientu ochotněji přijmou. Město Černošice by se mohlo označit za vzor ostatním obcím, které se chystají místní koeficient přijmout. Dokumentace, komunikace s občany, maximální využití dodatečných přijatých prostředků je ukázkové a na vysoké úrovni.

2.2. Boží Dar

Boží Dar je nejvýše položeným městem v České republice. Leží v Karlovarském kraji v Krušných horách ve výšce 1028 m.n.m. Dle údajů Českého statistického úřadu, žije v Božím Daru k 1. 1. 2017 232 obyvatel. Dne 10. Října 2006 byl obci vrácen status města, který měla původně udělený od roku 1533. V současné době je Boží Dar třetím nejmenším městem v České republice.

Tabulka 8: Vývoj počtu obyvatel a domů Boží Dar

Rok	1890	1910	1930	1961	1970	1991	2001	2011	2017
Obyvatelé	1379	1414	1070	315	147	107	164	192	232
Domy	169	170	185	93	38	41	55	81	x

Zdroj dat: Historický lexikon obcí (ČR 1869-2011), ČSÚ (2017), úprava vlastní

Dne 31. 1. 2014 vyšel v Mladé frontě článek, který nese název „Kvůli vyšší dani podraží bydlení třeba v Abertamech“. V tomto článku nalezneme i odstavec o obci Boží Dar, kde její starosta uvádí důvod pro zavedení místního koeficientu.

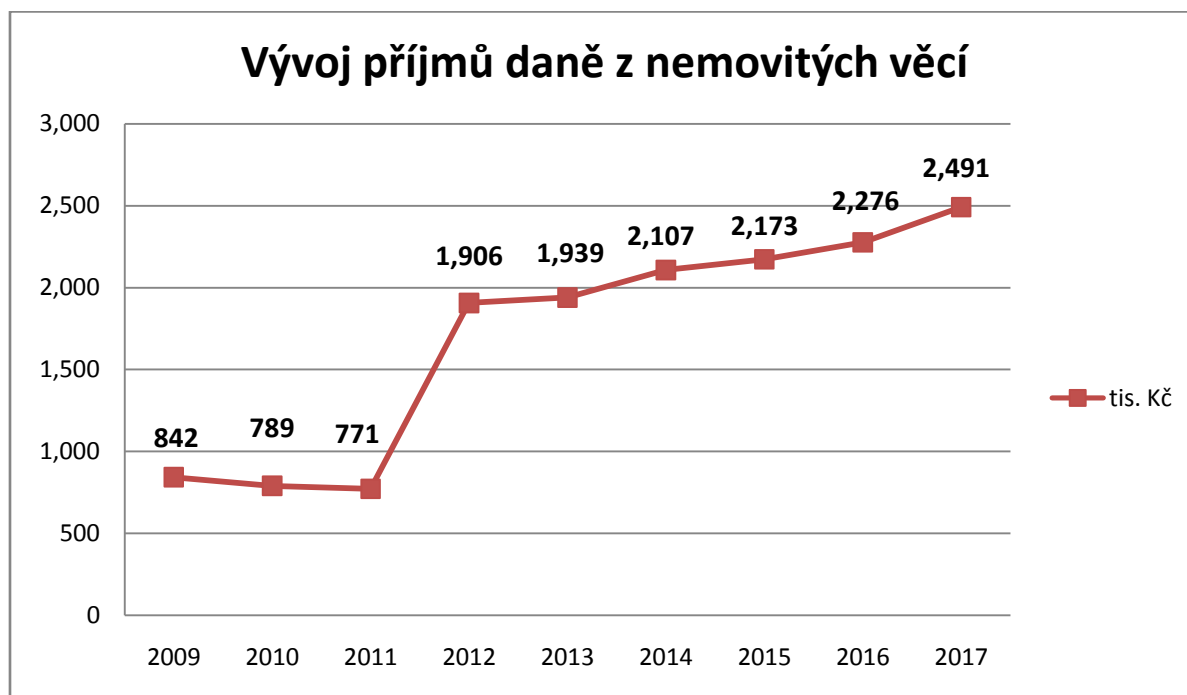
„Podle starosty Jana Horníka bylo důvodem zavedení vyšší daně hlavně to, že ve městě, které má jen něco přes 200 obyvatel, je velká část nemovitostí podnikatelských. "A to firem nebo podnikatelů, kteří na Božím Daru nemají sídlo nebo trvalý pobyt. Nijak se tak nepodílí na tvorbě rozpočtu," řekl Horník. Boží Dar také nijak neprofitoval na změně rozpočtového určení daní, dokonce se mu příjmy snížily. Přitom jako město s malým počtem obyvatel spravuje relativně velké území, což si vyžaduje vyšší náklady. Vysokou daň z nemovitosti město kompenzuje místním obyvatelům například tím, že nemusí platit za odpad. Podle Horníka je to i motivací pro firmy a živnostníky, aby zvážili změnu sídla firmy.“ (Mladá fronta, 2014)

Od roku 2011 až do roku 2018 je v obci Boží Dar zaveden místní koeficient v hodnotě 5. Konkrétně byl zaveden zastupitelstvem obce dne 12. 9. 2011 prostřednictvím obecně závazné vyhlášky č. 1/2011 o stanovení koeficientů a o stanovení místního koeficientu pro

výpočet daně z nemovitostí. Mimo místního koeficientu stanovuje vyhláška koeficient 1,4, kterým se násobí základní sazba daně u stavebních pozemků podle paragrafu 6 odst. 4 písm. h). Na celé území obce Boží Dar je stanoven místní koeficient, kterým se násobí daň poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, staveb, samostatných nebytových prostorů a za byty, popřípadě jejich souhrny ve výši 5. Ve vyhlášce je zmíněn i fakt, že se místní koeficient nevztahuje na pozemky orné půdy, chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů a trvalých travních porostů.

Dle grafu, který reprezentuje příjmy vybrané obcí na dani z nemovitých věcí, je zřejmé, že k účinnosti místního koeficientu v hodnotě 5 došlo v roce 2012. V roce 2008 byl příjem z daně nemovitých věcí pouze ve výši 268 tis. Kč. Od 1. 1. 2010 byl obecně závaznou vyhláškou č. 2/2009, která již není platná, zaveden koeficient v hodnotě 2. Za současného mírného růstu obyvatel se příjmy obce díky místnímu koeficientu dostaly až na 2 491 tis. Kč.

Graf 5: Vývoj příjmů daně z nemovitých věcí Boží Dar 2009 - 2017

Zdroj dat: monitor.statnipokladna.cz a rozpocetobce.cz, úprava vlastní

Jak předeslal starosta obce Jan Horník, je v obci zavedeno osvobození poplatku za svoz komunálního odpadu. V obecně závazné vyhlášce č. 3/2012 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů je článek, který nese název „Osvobození a úlevy“. Sazba poplatku činí 1 000 Kč a z jeho placení jsou osvobozeny fyzické osoby trvale bydlící a fyzické osoby vlastníci stavbu

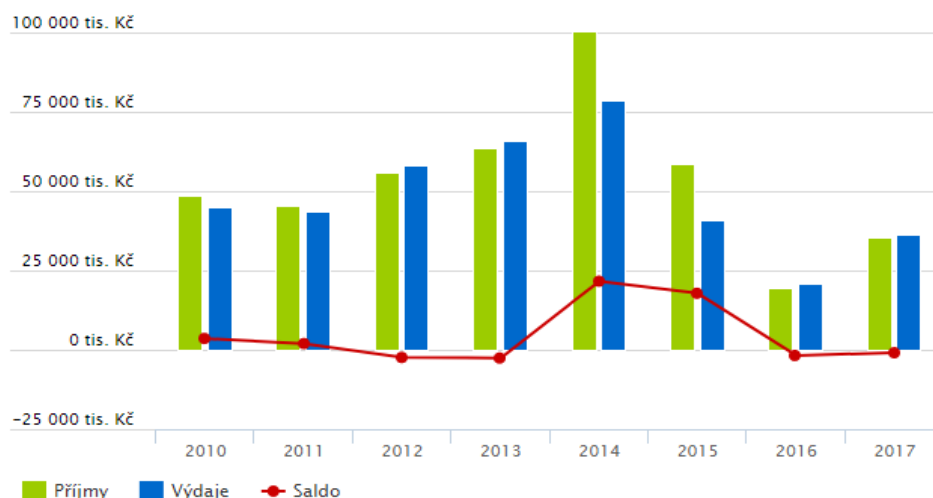
určenou nebo sloužící k individuální rekreaci v části města Rýžovna, Zlatý Kopec, Český Mlýn a Myslivny a dále jsou osvobozeny fyzické osoby trvale bydlící v Božím Daru.

Na grafu č. 6 je znázorněn meziroční vývoj rozpočtu obce. Z grafu je patrné, že v několika letech je výsledkem hospodaření obce záporné saldo. I to mohl být důvod zvýšení daně z nemovitých věcí. V roce 2014 a 2015 dosáhla obec situace, kdy příjmy převyšovaly výdaje. Jen je dobré připomenout, že obec se vždy snaží stanovit schvalovat rozpočet vyrovnaný. Tudíž situace v roce 2014 a 2015 také není úplně ukázková. Obec má nevyužité příjmy, které mohla investovat. Z rozklikávacího rozpočtu jsem se dozvěděla, že v letech, kdy má obec kladné saldo, přijala velký balík investičních transferů od Evropské unie. Přijaté transfery převážně využila na kapitálové výdaje, konkrétně na pořízení dlouhodobého majetku. V roce 2016 nám opět výdaje převyšují příjmy. A zároveň vidíme i velký propad obou hodnot. Oproti roku 2014 došlo k propadu téměř na jednu čtvrtinu hodnot. V roce 2016 profituje převážně jen z daňových příjmů obce. (Monitor)

Na stránkách Monitoru státní pokladny ČR je u obce Boží Dar kontrolována její rozpočtová odpovědnost.⁶ Hospodaření obcí, které mají vysoké dluhy, je pečlivě hlídáno. Překročí-li dluh územního samosprávného celku k rozvahovému dni 60 % průměru jeho příjmů za poslední 4 rozpočtové roky, územní samosprávný celek je povinen jej v následujícím kalendářním roce snížit nejméně o 5 % z rozdílu mezi výší svého dluhu a 60 % průměru svých příjmů za poslední 4 rozpočtové roky. Nesníží-li územní samosprávný celek svůj dluh a jeho dluh k následujícímu rozvahovému dni převyšuje 60 % průměru jeho příjmů za poslední 4 rozpočtové roky, ministerstvo v následujícím kalendářním roce rozhodne podle zákona o rozpočtovém určení daní o pozastavení převodu jeho podílu na výnosu daní. (Zákon č. 23/2014 Sb.) Průměr příjmů v roce 2017 za předchozí 4 roky u obce Boží Dar činí 53 441 tis. Kč a celkový dluh je ve výši 10 450 tis. Kč. Podíl dluhu k průměru příjmů je tudíž 10 %. Obec tedy nemá povinnost v následujících letech dluh snižovat, ale určitě by si měla ohlídat, aby nedocházelo k dalšímu nárůstu dluhu.

⁶ Výpočet pravidla pro hospodaření ÚSC dle § 17 zákona č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti

Graf 6: Meziroční vývoj rozpočtu Boží Dar

Zdroj: monitor.statnipokladna.cz

I tato obec byla oslovena a byl zaslán email o poskytnutí informací. Bohužel se mi nedostalo po více než měsíci žádné odpovědi. Musím tedy při zhodnocení obce vycházet pouze z dohledaných dokumentů na stránkách obce a monitoru státní pokladny. Důvod pro zavedení koeficientu se mi sice zdá opodstatněný, ale kompenzace pro občany mi přijde malá. Pokud by byl koeficient zaveden na původní hodnotě 2, přišlo by mi odpuštění poplatků za svoz komunálního odpadu odpovídající. Ale při zvýšení na nejvyšší možnou hodnotu 5, se zdá finanční kompenzace pro občany nízká. Určitě by bylo vhodné, aby nabyté prostředky šly na zlepšení služeb pro občany. Pokud k nim došlo, nebylo možné je dohledat. Obce na svých stránkách nikde neuvádí, že by nabyté prostředky použila na konkrétní účely. Myslím si, že by zveřejnění informací o využití nadměrně nabytých financí mohlo vést k větší spokojenosti a ochotě občanů platit daň z nemovitých věcí na takové úrovni.

2.3. Jizerní Vtelno

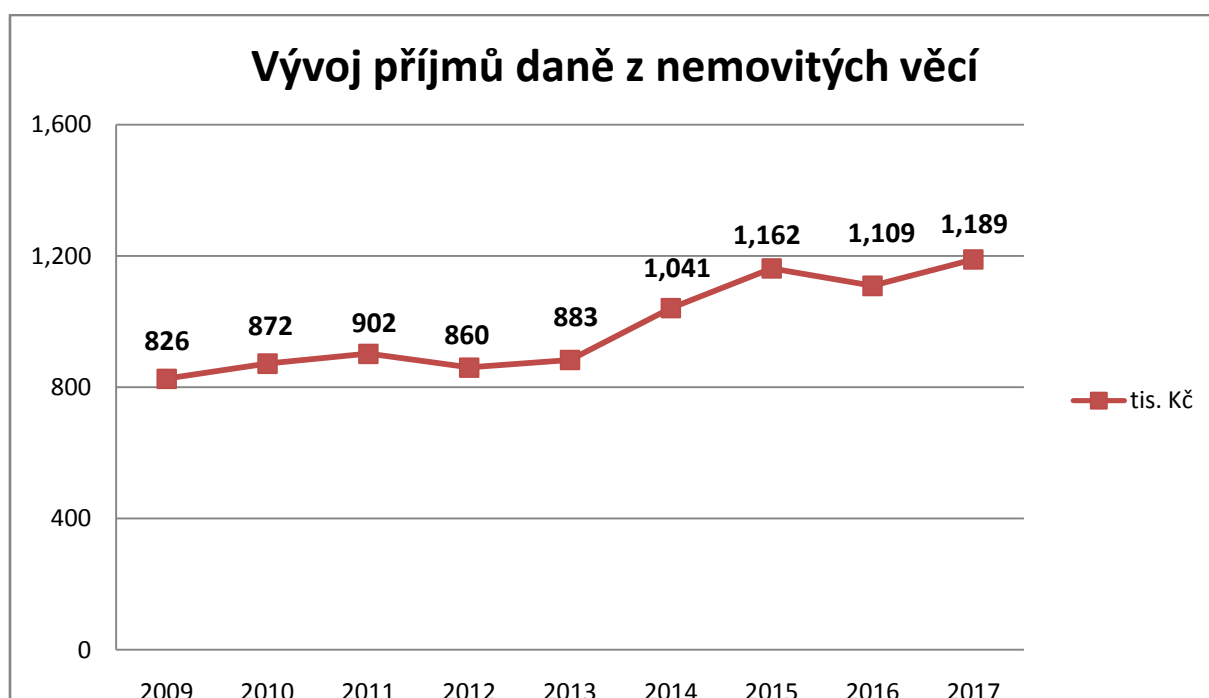
Obec Jizerní Vtelno se nachází 10 km od statutárního města Mladá Boleslav ve směru město Mělník. V Jizerním Vtelně žije trvale přibližně 340 obyvatel. Kvůli velikosti obce a vybavenosti musí většina obyvatel dojíždět za prací do okolních měst. Obec ale disponuje vlastní samosprávou. Jizerní Vtelno se nachází v zemědělské oblasti s nezatíženým životním prostředím. Dopravní dostupnost obce je zajištěna pravidelnými autobusovými linkami a nedalekou železniční zastávkou. Obcí také prochází několik stezek a tras. I pro obec Jizerní

Vtelno byl dohledán článek v databázi Anopress, který se vyjadřuje k zavedení místního koeficientu.

„Nedostatek peněz na investice letos přiměl některé menší středočeské obce ke zvýšení daně z nemovitosti. Potřebují peníze na opravy komunikací, budování kanalizace nebo na výstavbu čističky. Jde však spíše o výjimky. Naprostá většina radnic v regionu výši daně neměnila. Některé je zvedly už v minulosti. Ke zvýšení daně pomocí takzvaného místního koeficientu letos přistoupilo například Jizerní Vtelno na Mladoboleslavsku. Loni, tj. v roce 2013, obec Jizerní Vtelno na dani vybralo 883 000 korun, nyní by to měl být dvojnásobek. Obec s 330 obyvateli a dvoumilionovým rozpočtem podle místostarostky Marie Hukové peníze potřebuje. Stát chce za 150 milionů korun opravit silnici mezi rychlostní komunikací R10 a Beznem a obec musí přidat zhruba milion na opravy obručníků a zajištění zídek. Pokud by daň nevyšla, musela by se zadlužit. Nedávno z vlastních prostředků opravovala střechu na obecním úřadě a čeká ji ještě rekonstrukce hráze rybníka.“ (Pražský deník, 2014)

Na stránkách obce Jizerní Vtelno v seznamu místních vyhlášek, najdeme právě obecně závaznou vyhlášku o výši koeficientu daně z nemovitosti za rok 2014. Obec tedy postupuje dle zákonných pravidel. Zákon totiž obcím ukládá povinnost informovat své obyvatele prostřednictvím obecně závazné vyhlášky. Z vyhlášky vyčteme, že o zvýšení místního koeficientu na hodnotu 2 bylo rozhodnuto na schůzi zastupitelstva 11. 9. 2013 pro všechny nemovitosti na území obce Jizerní Vtelno, okres Mladá Boleslav. Účinnosti vyhláška nabývá k 1. 1. 2014.

Graf 7: Vývoj příjmů daně z nemovitých věcí Jizerní Vtelno 2009 - 2017

Zdroj dat: monitor.statnipokladna.cz a rozpocetobce.cz, úprava vlastní

Na stránkách Monitoru Státní poklady s užitím souhrnného rozklikávacího rozpočtu se dozvíme, jak ve skutečnosti byla daň z nemovitých věcí navýšena. V roce 2013 bylo na dani z nemovitých věcí vybráno 883 000 korun, tím jsme si ověřili zároveň i částku, kterou uvedla starostka v rozhovoru pro Pražský deník. V roce 2014 byl již účinný zvýšený místní koeficient v hodnotě 2, tudíž se dalo předpokládat, že na dani bude vybrán dvojnásobek. Dle informací z rozklikávacího rozpočtu můžu uvést hodnotu vybrané daně z nemovitých věcí v roce 2014 ve výši 1 041 000 korun. Určitě se tedy nejedná o takový přírůstek peněžních prostředků, jaký obec po zavedení místního koeficientu očekávala.

Na stránkách obce nejsou k dohledání žádné informace k plánované opravě silnice, kvůli které bylo o zvýšení místního koeficientu rozhodnuto. Když se podíváme do rozpočtu, lze vyčíst, že v roce 2013 dosahovaly neinvestiční náklady a související výdaje výše 1 099 tis. korun a v roce 2014 byla vynaložena ještě menší částka na opravy a udržování a to ve výši 705 tis. korun. Ani v roce 2015 se neukázalo navýšení výdajů, které by se dalo očekávat při plánované opravě silnice. Nedošla jsem tedy k závěru, že by obec do daného projektu investovala finanční prostředky získané ze zavedení místního koeficientu.

Obci Jizerní Vtelno bylo taktéž prostřednictvím emailu zasláno několik otázek týkajících se místního koeficientu. I přesto, že na stránkách obce je jasně dohledatelná a zveřejněná obecně závazná vyhláška č. 1/2013 o zavedení místního koeficientu, v emailu se mi dostalo odpovědi, že obec nemá zavedený místní koeficient a nikdy neměla. Tento fakt jsem si chtěla ověřit v zápise ze zasedání zastupitelstva města, kde bych mohla najít více informací k zavedení či případnému zrušení místního koeficientu. Pro ověření platnosti koeficientu jsem využila webový daňový portál Finanční správy ČR⁷: Vyhledávání koeficientů pro podání k dani z nemovitých věcí. Po zadání katastrálního území – Jizerní Vtelno – kód: 661457, jsem opravdu potvrdila informaci, že místní koeficient je zaveden ve výši dva. Obec Jizerní Vtelno nemá zveřejněn žádný zápis ze zasedání zastupitelstva města. Celková informovanost mi přijde nedostatečná. Myslím si, že by obec měla zveřejňovat zápisy ze zasedání zastupitelstev, když dochází k zákonným úpravám, které dopadají na obyvatele obce.

2.4. Úvaly

Úvaly jsou městem ve střední části okresu Praha-východ. Rozkládají se 20 kilometrů východně od centra Prahy, 9 km západně od Českého Brodu a 13 km jižně od města Brandýs nad Labem - Stará Boleslav. Město Úvaly se vyskytují v tzv. „úvalu“, z čehož vyplývá i původ jejich pojmenování. Ve městě bylo k 31.12.2017 6 678 přihlášených obyvatel, přičemž počet popisných čísel činí 2 015. Úvaly jsou vyhledávanou lokalitou pro lidi, kteří pracují v nedaleké Praze, se kterou je velice dobré dopravní spojení. Ve městě se nachází základní škola, mateřská škola, poliklinika, obvodní oddělení Policie ČR, vlaková zastávka a několik zastávek autobusových.

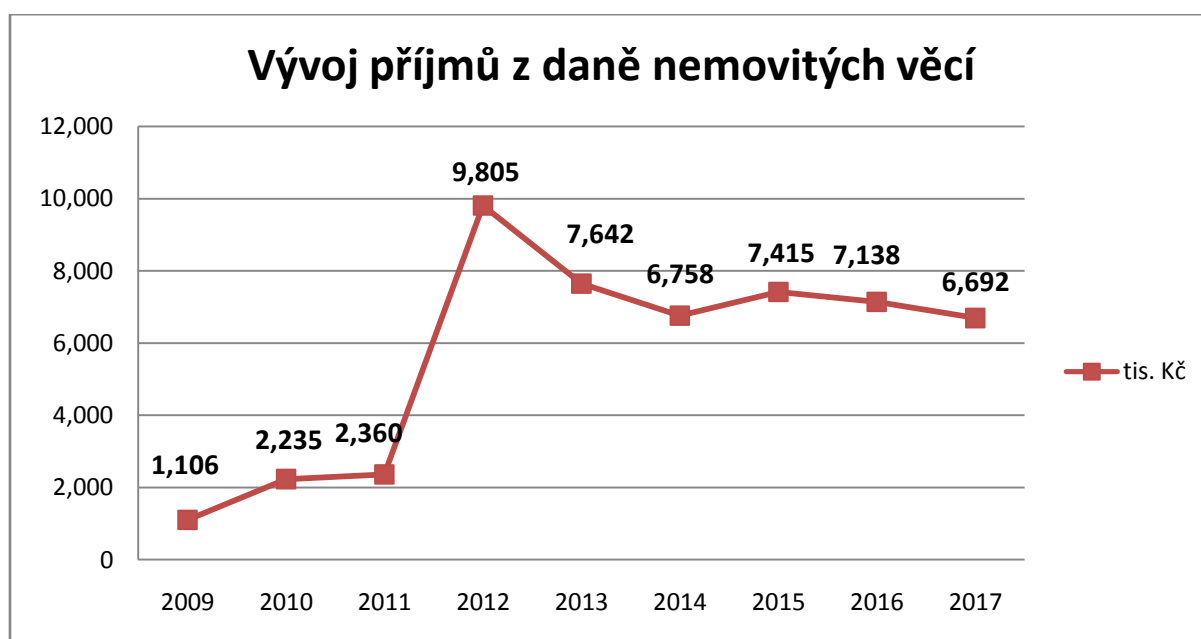
I starosta města Úval se rozhodl vyjádřit k zavedení místního koeficientu v denním tisku: *Sto dvacet devět obcí a měst se rozhodlo řešit výpadek příjmů tím, že zvedly od Nového roku daň z nemovitostí. Část obcí se přitom hojí hlavně na velkých firmách ve svém katastru a občanům zdražení vynahrazují jinak. V Žabni na Frýdecko-Místecku zvedali daň už podruhé za poslední tři roky. "Máme v katastru průmyslové podniky negativně ovlivňující naše životní prostředí," vysvětluje starosta 739hlavé obce David Hejneš. V obci vyrábí Biocel Paskov, Abex Substráty, své rozvodny tam mají ČEZ a ČEPS. Občanům obec zvýšenou daň kompenzuje - nemusí platit poplatky za komunální odpad, za psy a nově se zastupitelstvo chystá*

⁷ Daňový portál Finanční správy České republiky, dostupné z:
http://adisreg.mfcr.cz/adistc/adis/idpr_reg/dne/koef/vyhledani.faces

obyvatelům vyplácet formou daru příspěvek na rekondiční aktivity. Formou daru vracejí peníze i obyvatelům v jihočeském Temelíně, daňové složenky za ně platí obec. V Úvalech u Brandýsa nad Labem se ještě loni platily dvě koruny za metr čtvereční zastavěné plochy domu ročně. Teď to bude pětkrát víc. Obec tak plánuje získat deset milionů korun ročně navíc. "Stav zdejších komunikací je katastrofální. Takto získané peníze půjdou na zvláštní konto, ze kterého zaplatíme opravy," přibližuje starosta Jan Šťastný. Daň z nemovitosti je jediná, kterou obce dostávají celou a se kterou navíc mohou pomocí tzv. místních koeficientů hýbat. (Mladá fronta Dnes, 2012)

Město Úvaly zavedlo místní koeficient obecně závaznou vyhláškou č. 3/2012. Zastupitelstvo města na svém zasedání dne 3. 5. 2012 rozhodlo o stanovení místního koeficientu ve výši 3. Účinnost této vyhlášky nabývá dnem 1. 1. 2013.

Graf 8: Vývoj příjmů daně z nemovitých věcí Úvaly 2009 - 2017

Zdroj dat: monitor.statnipokladna.cz a rozpocetobce.cz, úprava vlastní

Zavedení místního koeficientu je zřejmé i z grafu, který nám reprezentuje vývoj příjmů z daně nemovitých věcí. V roce 2013 dosáhly příjmy hodnoty 7 642 tis. Kč. Na podobné hodnotě se příjmy z daně nemovitých věcí držely i v následujících letech až do současnosti. Jak mi potvrdila vedoucí ekonomického odboru města Úval Jitka Hájková, město Úvaly se v neblíží době nechystá místní koeficient rušit či snižovat.

Největší nárůst daňových příjmů ale připadá na rok 2012, kdy bylo na dani z nemovitých věcí vybráno 9 805 tis. Kč. Jak se můžeme dočíst i v článku z Mladé fronty Dnes, koeficient byl v roce 2012 platný v nejvyšší hodnotě pět. Starosta Jan Šťastný udává, že vybrané prostředky navíc jsou shromažďovány na zvláštním účtu, ze kterého jsou placeny následné opravy komunikací, které jsou ve špatném stavu. Místní koeficient v hodnotě 5 byl platný pouhý rok. Dle slov Jitky Huškové se obec sice rozhodla nejdříve zavést místní koeficient 5, ale po velké bouři obyvatelstva byl snížen na hodnotu 3. Na poslední schůzi v roce 2011 byla dokonce předložena petice s 874 podpisy proti schválení koeficientu 5. Zároveň si občané vyžádali další jednání zastupitelstva k přehodnocení celkové situace ve výši daně z nemovitosti ve městě. Jak bylo řečeno, následující rok se koeficient tedy opět změnil. (Život Úval, 1/2012) Nižší hodnotu si již obec uhájila. Argumentovala faktem, že nadbytečné příjmy z daně z nemovitých věcí budou použité na rekonstrukce ulic, které byly dlouhou dobu odkládány.

U finančních prostředků, které byly vybrány na dani z nemovitosti, bylo původním záměrem je použít na silnice a jejich opravy. Po nějaké době se výběr daně začal používat i na obnovu kanalizace a vodovodu, přičemž bylo vše projednáno a schváleno na zasedání zastupitelstva obce. Občané města žádnou finanční kompenzaci za zvýšení místního koeficientu neobdrželi. Určitou útěchou jim mají být nové nebo opravené silnice, vybudovaná kanalizace a i nová školka, na které vybrané prostředky od občanů částečně přispěly.

Na stránkách obce se dají veškeré potřebné dokumenty dohledat. Na úřední desce lze nalézt, v jakých ulicích budou nebo už proběhly plánované rekonstrukce. Občané jsou dostatečně informováni, na jaké projekty jejich odváděné peníze plynou. Vše je taktéž zdokumentováno v měsíčníku Život Úval. Když by přeci jenom něco nezvládli dohledat, mohou se obrátit na městský úřad a podat žádost o informace. Určitě se jim jako mně dostane rychlé a vstřícné odpovědi. Celkově můžu zhodnotit, že obec Úvaly nabyté finanční prostředky ze zvýšení daně z nemovitostí použila na předem avizované projekty a dokázala je efektivně využít. Taktéž oceňuji i kooperaci s občany, kdy obec dokázala reagovat na výzvy občanů a dovedla problém zvýšení místního koeficientu k závěru, se kterým jsou spokojené obě dvě strany.

2.5. Rožnov pod Radhoštěm

Rožnov pod Radhoštěm je město, které se nachází v okrese Vsetín ve Zlínském kraji. Město je situováno 17 km severovýchodně od Vsetína na řece Rožnovská Bečva a na úpatí Vsetínských vrchů v nadmořské výšce 378 m. m. Žije zde přibližně 16 tisíc obyvatel. Rozkládá se na

katastrálních územích Rožnov pod Radhoštěm, Tylovice a Házovice. Město je známé díky skanzenu Valašské muzeum v přírodě. Původně se město nazývalo pouze Rožnov, přívlastek pod Radhoštěm byl k názvu připojen až roku 1913.

Článek: Zvýšit daň z nemovitosti se rozhodli od příštího roku zastupitelé Rožnova pod Radhoštěm na Vsetínsku. Zastupitelé schválili příslušnou vyhlášku, kterou mění současný místní koeficient 1,0 na 2,0. "Město si od tohoto kroku slibuje zvýšení příjmu z uvedené daně z osmi miliónů korun až na necelý dvojnásobek," informoval novináře mluvčí radnice Tomáš Gross.

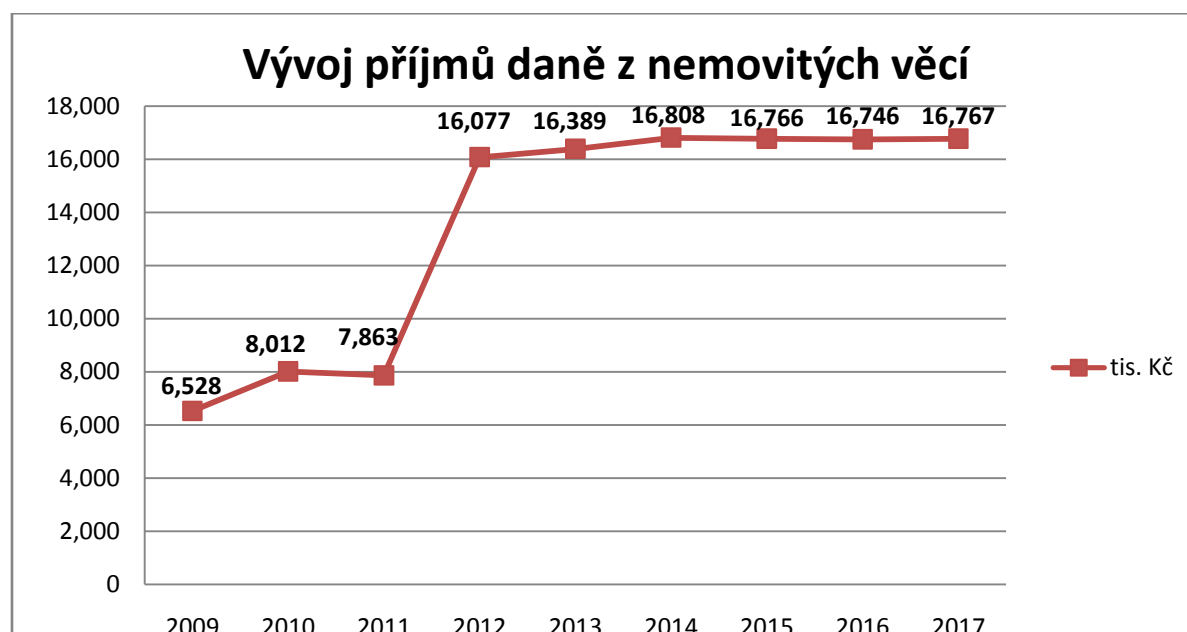
"Rožnov se tak připojil k Valašskému Meziříčí, Novému Jičínu, Uherskému Hradišti, Otrokovicím a k řadě dalších měst, kde již koeficient pro výpočet daně z nemovitosti 2,0 platí," uvedl Gross. Zastupitelé zároveň schválili zřízení fondu rozvoje technické infrastruktury města. Vyšší příjem z daně z nemovitosti bude mířit právě do tohoto fondu a sloužit má výhradně na investice do technické infrastruktury. "Daň z nemovitosti je jediná daň v naší daňové soustavě, jejíž výnosy jsou v plné výši příjmem obce, na jejímž území nemovitosti leží. Do roku 2009 byl výnos této daně pro město stabilní ve výši cca šest miliónů korun ročně. Po zavedení celostátních koeficientů vzrostl tento výnos loni na osm miliónů korun," vypočítal vedoucí finančního odboru Jan Horáček. Dodal, že obcím je zákonem umožněno zavést místní koeficient ve výši 2, 3, 4 nebo i 5. Tímto koeficientem se vynásobí daň poplatníka, celkový daňový výnos je tedy také násobně vyšší. "Vzhledem k současným propadům jiných daňových příjmů je to dosti významné a umožní to zajistit další rozvoj města a údržbu jeho majetku," řekla starostka města Markéta Blinková (ODS). Daň z nemovitosti za jednotlivé druhy pozemků, staveb, samostatných nebytových prostorů a za byty je násobkem základu daně daného zákonem, koeficientu velikosti obce a pak právě místního koeficientu.(Právo, 2011)

První jednání o zavedení místního koeficientu proběhlo už v červnu roku 2009. Zastupitelstvo města Rožnov pod Radhoštěm schválilo na svém zasedání dne 16. 6. 2009 obecně závaznou vyhlášku č. 1/2009 o stanovení místního koeficientu pro výpočet daně z nemovitosti. Tato vyhláška nabude účinnosti dnem 1. 1. 2010. Město Rožnov pod Radhoštěm zvolilo místní koeficient na spodní hranici možného rozpětí, tzn. že byl stanoven na hodnotě 2. Na stránkách města je pod stručným výpisem z obecně závazné vyhlášky, taktéž uveden i důvod zvýšení. Zvýšené inkaso daně z nemovitostí bude alokováno do výstavby a odkupování sítí.

Dále by z tohoto příjmu měly být hrazeny projekty mající souvislost s bydlením občanů. Tato vyhláška byla ale o pár měsíců později zrušena. Dne 10. 11. 2009 byla vydána obecně závazná vyhláška 03/2009, která ruší OZV č. 1/2009. Nikde se mi nepodařilo dohledat, proč obec obecně závaznou přihlášku na zvýšení místního koeficientu nejdříve zavedla a vzápětí, ještě před účinností vyhlášky, ji zrušil.

V roce 2012, po opětovném zavedení místního koeficientu 2 OZV č. 3/2011, bylo na dani z nemovitých věcí vybráno více než dvojnásobek z roku 2011, tj. 16 077 tis. Kč. Po kontaktování obecního úřadu v Rožnově pod Radhoštěm se mi dostalo sice stručných, ale výstižných odpovědí. Zaměstnanec obecního úřadu Martin Hrnčárek uvádí, že k zavedení místního koeficientu obec nevedl žádný zvláštní důvod. Ve své odpovědi zmiňuje, že místní koeficient je jedna z mála možností, jak ovlivnit daňové příjmy města. Proto se město rozhodlo využít místního koeficientu a jeho prostřednictvím posílit příjmové stránky obce. Odpověď Martina Hrnčárka se shoduje s tvrzením, které je uvedené v článku. Finanční prostředky tedy nejsou účelově vázány, nicméně prioritu mají investice a údržba majetku města. Zastupitelstvo města se s největší pravděpodobností nechystá místní koeficient rušit ani zvyšovat. Jeho rozhodnutí, ale mohou změnit nyní nepředvídatelné okolnosti.

Graf 9: Vývoj příjmů daně z nemovitých věcí Rožnov pod Radhoštěm 2009 - 2017

Zdroj dat: monitor.statnipokladna.cz a rozpocetobce.cz, úprava vlastní

Kompenzace větších finančních nákladů občanů bývá běžná spíše při markantnějším navýšení místního koeficientu. Rožnov pod Radhoštěm se ale taktéž snaží vyjít svým obyvatelům vstříc. Z části vybraných prostředků byl založen speciální fond. Ze speciálního fondu lze získat finanční podporu na budování soukromých inženýrských sítí při bytové výstavbě.

V případě Rožnova pod Radhoštěm nebyly dodatečně nabyté příjmy účelově vázány. Mnoho obcí místní koeficient zavádí s obecným důvodem zlepšení příjmové stránky obce. Snaží se zvýšit obecní příjmy obce, aby mohly více investovat do vylepšování služeb občanům. Podklady k zavedení koeficientu jsou na stránkách sice dohledatelné, ale můžu je označit za matoucí. Na stránkách obce je uvedena záložka, kde se občané mohou dozvědět o hodnotě veškerých koeficientů platných pro daň z nemovitých věcí. Veškeré údaje k místnímu koeficientu se odkazují na již neplatnou obecně závaznou vyhlášku č.1/2009. Doporučení pro obec je zaktualizování údajů o místním koeficientu. Komplikací pro zjištění více informací o zrušení a opětovné zavedení koeficientu je fakt, že zápisy ze zasedání zastupitelstva jsou dostupná až od roku 2015. Situaci v Rožnově pod Radhoštěm bych celkově zhodnotila jako uspokojivou. Kdyby se ale obec chystala k zavedení vyššího místního koeficientu, doporučila bych jeho zvýšení odůvodnit a informace na stránkách obce zveřejnit.

2.6. Krompach

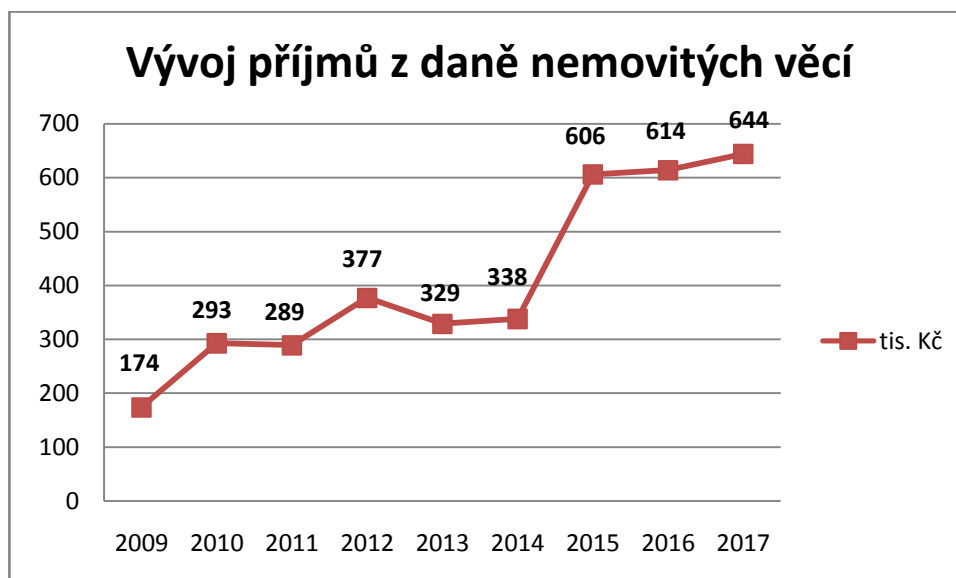
Krompach je obec situovaná v severní části okresu Česká Lípa, na hranicích s Německem, v samém centru Lužických hor. Obec leží přibližně v 500 m. n. m. Obec Krompach se skládá ze tří místních částí – Krompach, Juliovka a Valy. V celé obci bylo k 1. 1. 2017 evidováno 245 domů, z toho v samotném Krompachu 124. K počátku roku 2017 zde žilo 152 obyvatel.

Článek: Nejvíce obcí letos stanovilo místní koeficient na hodnotu dva. Na hodnotu pět pak stejně jako loni 17 obcí. Jde například o Temelín, Dukovany a Boží Dar. Jeho starosta Jan Horník uvedl, že obec už dříve daň zvedla kvůli podnikatelům, kteří na Božím Daru podnikají, ale nemají tam trvalé bydliště, takže v místě neodvádějí žádné daně. Kompenzací pro místní občany je například odvoz odpadu zdarma. Nově letos koeficient zvýšily například Zákolany, Stádlec a Krompach. Právě tato severočeská obec, která z velké části slouží k rekreaci, chce z vyšší daně hradit rostoucí výdaje na svoz komunálního odpadu. "V letní sezoně nestačí

kontejnery vyvážet ve čtrnáctidenním intervalu, ale musí se vyvážet týdně a to se prodražuje," vysvětlil starosta Krompachu František Audes. Obec si od zvýšení koeficientu slibuje přísun 300 až 400 tisíc korun do místní pokladny. (Brněnský deník, 2015)

Místní koeficient v obci Krompach byl zaveden obecně závaznou vyhláškou č.1/2014. Zasedání zastupitelstva proběhlo 13. srpna 2014 a na něm byl stanoven koeficient pro území obce Krompach v hodnotě 2. Tato obecně závazná vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2015. Obec si od zavedení místního koeficientu slibovala přísun 300 až 400 tisíc korun do obecní pokladny. Jelikož je v obci velice dobrá platební morálka, příjmy opravdu vzrostly na dvojnásobek. Od roku 2015 až do současnosti se příjmy z daně z nemovitých věcí pohybují v rozmezí 600 až 650 tisíc korun.

Graf 10: Vývoj příjmů daně z nemovitých věcí Krompach 2009 - 2017

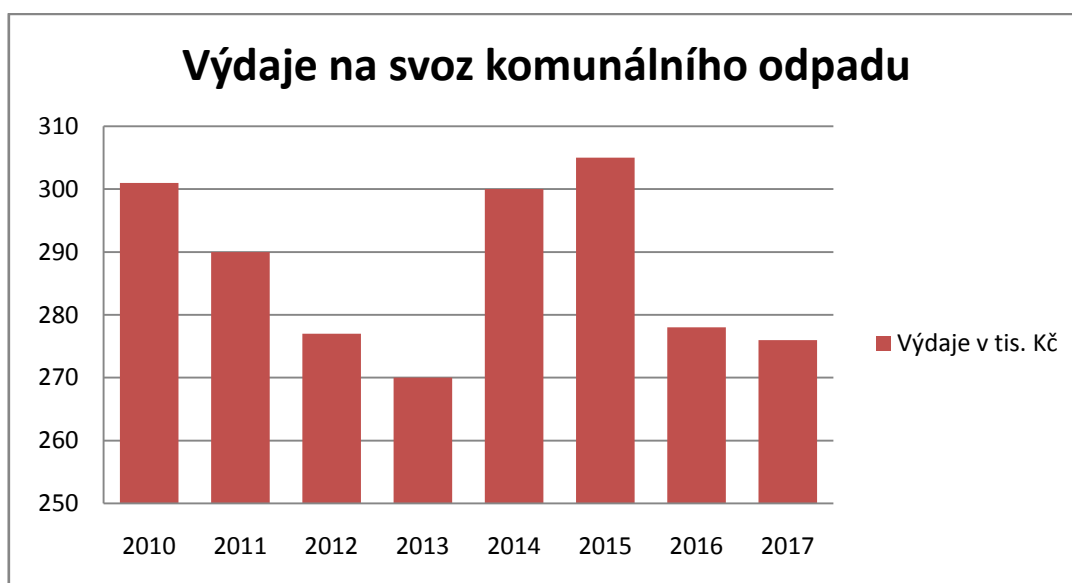
Zdroj dat: monitor.statnipokladna.cz a rozpocetobce.cz, úprava vlastní

Starosta Krompachu uvádí, že hlavním důvodem pro zavedení místního koeficientu je zvyšování nákladů na svoz komunálního odpadu. Výdaje, které musela obec na svoz komunálního odpadu vynaložit, dohledáme na webových stránkách Monitoru státní pokladny ČR. V sekci - Souhrnný rozklikávací rozpočet – Výdaje – Běžné výdaje – Neinvestiční nákupy a související výdaje – Nákup ostatních služeb – Sběr a svoz komunálního odpadu jsem našla potřebné údaje, znázorněné v grafu č. 11. Z grafu je patrné, že v době, kdy obecní zastupitelstvo rozhodovalo o zavedení místního koeficientu, opravdu docházelo ke zvyšování výdajů na svoz komunálního odpadu. Můžeme tedy důvod pro zavedení

koeficientu označit za pádný. V roce 2016 a 2017 došlo k opětovnému poklesu výdajů. Otázkou zůstává, zda se obec nechystá místní koeficient zrušit, když už nápor na výdaje na svoz není tak velký.

Obec si díky zavedení koeficientu přilepšila bezmála o 300 tisíc korun. Na dorovnání výdajů použila okolo 40 tisíc korun. Na stránkách obce jsem již nedohledala žádné další projekty, které by byly financovány z dodatečných příjmů z daně nemovitých věcí. I v obci Krompach byla podána žádost o poskytnutí informací. Bohužel se mi opět nedostalo žádné odpovědi, nemohu tedy další využití finančních prostředků komentovat. Celkově bych transparentnost informací vzhledem k velikosti obce označila za dostatečné.

Graf 11: Výdaje na svoz komunálního odpadu Krompach 2012 - 2017

Zdroj dat: monitor.statnipokladna.cz, úprava vlastní

2.7. Tuchoměřice

Obec Tuchoměřice nalezneme v okrese Praha-západ ve Středočeském kraji. Nachází se v mělkém údolí horního toku Únětického potoka zhruba 11 km severozápadně od centra hlavního města Prahy. Na jihovýchodě sousedí s pražskou městskou částí Přední Kopanina a Ruzyně. Tuchoměřice jsou plně vybaveny veřejnými sítěmi, včetně ČOV, mateřskou a základní školou, ordinací praktického a dětského lékaře, restaurací a řadou jiných podnikatelských subjektů. Obec je členem Prague Airport Region. K 31. 1. 2018 počet obyvatel dosáhl hodnoty 1 515. Dopravní dostupnost je zajištěna autobusovou linkou MHD.

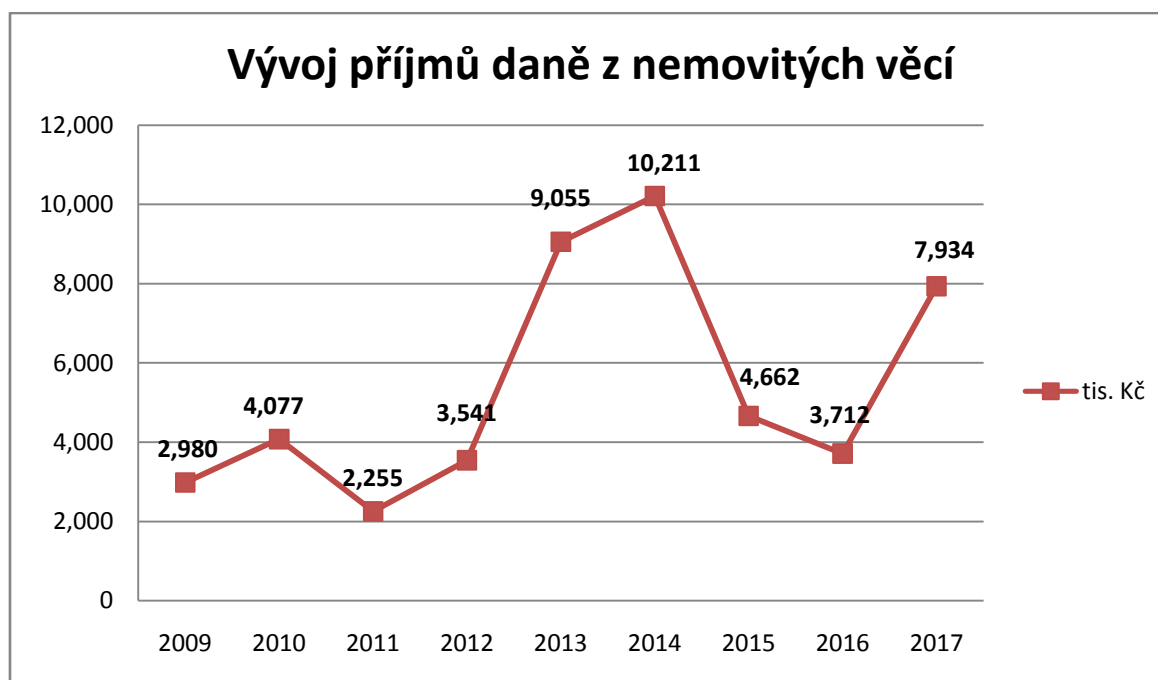
Článek: Nejvíce obcí letos stanovilo místní koeficient na hodnotu dva. Na hodnotu pět pak stejně jako loni 17 obcí. Jde například o Temelín, Dukovany a Boží Dar. Jeho starosta Jan Horník uvedl, že obec už dříve daň zvedla kvůli podnikatelům, kteří na Božím Daru podnikají, ale nemají tam trvalé bydliště, takže v místě neodvádějí žádné daně. Kompenzací pro místní občany je například odvoz odpadu zdarma.

Některé obce ale vykročily opačným směrem, čímž jistě radnice potěšily místní obyvatele. Koeficienty tak například zrušily Heřmaničky nebo středočeské Tuchoměřice, jejichž starosta Jaroslav Radostný už dopředu avizoval, že koeficienty zruší, jakmile si obec našetří na čističku. "Letos jsme koeficient daně z nemovitosti snížili z trojky na jedničku," upřesnil starosta Tuchoměřic. Na dani z nemovitosti finanční úřady loni vybraly 9,91 miliardy korun, předloni to bylo 9,85 miliardy. (Brněnský deník, 2015)

Vývoj místního koeficientu v Tuchoměřicích je jeden z nejrozmanitějších u vybraných obcí. První zavedení místního koeficientu proběhlo prostřednictvím obecně závazné vyhlášky č. 7/2012. Zastupitelstvo na svém zasedání dne 25. 7. 2012 usnesením č. 7 zavedlo místní koeficient ve výši 3. Koeficient 3 začal platit od 1. 1. 2013. Na této hodnotě vydržel místní koeficient dva roky. Obecní zastupitelstvo Tuchoměřic na svém zasedání dne 23. 4. 2014 zavádí obecně závaznou vyhlášku č. 1/2014. Ve vyhlášce je uvedeno, že byl na území obce Tuchoměřice stanoven koeficient ve výši 1. Jedná se o velice nestandardní situaci. Dle zákona může být místní koeficient stanoven ve výši 2, 3, 4 a 5, jinak se jedná o jeho zrušení. Můžeme tedy říct, že místní koeficient byl k 1. 1. 2015 zrušen.

Vývoj místního koeficientu měl ale své pokračování. Po roční pauze se zastupitelstvo dne 7. 9. 2016 opět rozhodlo místní koeficient zavést a to prostřednictvím obecně závazné vyhlášky č. 1/2016. Tentokrát šlo o stanovení koeficientu ve výši 2. Můžeme zde opět vidět jednu zvláštnost. A to takovou, že obecně závazná vyhláška nabývá účinnosti dnem schůzky zastupitelstva, tj. 7. 9. 2016. Většinou obce stanovují účinnost obecně závazné vyhlášky o stanovení místního koeficientu pro výpočet daně z nemovitostí až od 1. 1. následujícího roku.

Graf 12: Vývoj příjmů daně z nemovitých věcí Tuchoměřice 2009 - 2017

Zdroj dat: monitor.statnipokladna.cz a rozpočetobce.cz, úprava vlastní

Dle informací, které mi byly poskytnuty od starosty obce Jaroslava Radostného, byl nátlak na zavedení místního koeficientu zvenčí. V roce 2008 odbor životního prostředí sdělil obci Tuchoměřice, že kapacita jejich čističky odpadních vod je vyčerpaná a pro další rozvoj obce se musí výkon čističky odpadních vod navýšit. Zastupitelé obce hledali schůdnou cestu s ohledem na finanční možnosti obce. Mimo najité možnosti dotací, se zastupitelstvo rozhodlo zavést místní koeficient daně z nemovitých věcí v hodnotě 3. Čističku se nakonec podařilo postavit za vlastní finance a byl navýšen výkon na dvojnásobek.

Koeficient byl po ukončení stavby čističky odpadních vod snížen na hodnotu 1. Od roku 2015 byl tedy místní koeficient zrušen. Obec tím dokázala, že zavedení koeficientu v roce 2013 mělo svůj pádný důvod a po vymizení skutečností pro jeho platnost byl navrácen na původní hodnotu. V roce 2016 byl místní koeficient opět zaveden. Tentokrát šlo o schůdnější výši 2. Koeficient v hodnotě 2 je platný i v roce 2018. Starosta obce opět jeho zavedení zdůvodňuje. Obec čekají značné investice. Tentokrát se jedná o stavbu základní školy, rekonstrukce vybydleného kulturního domu a rekonstrukci již nevyhovujících prostor obecního úřadu. Starosta Jaroslav Radostný upozorňuje, že vzhledem k objemu plánovaných investic, bude obec nucena místní koeficient ještě navýšit. Přesná výše budoucího místního koeficientu a jeho účinnost ale ještě známe nejsou. Taktéž obec Tuchoměřice poskytuje kompenzaci za

navýšení daně z nemovitých věcí. Obec zvolila kompenzaci v podobě prominutí placení poplatků za odpady občanům starším 75 let.

V následujících řádcích se zaměřím na pravdivost informací, které mi byly poskytnuty. Nejprve jsem se podívala na výši výdajů, které byly vynaloženy na stavbu čističky. Logicky jsem nejdříve vyhledala roky 2013 a 2014, ve kterých byl platný místní koeficient ve výši 3. K mému překvapení jsem v rozklikávacím rozpočtu – Výdaje – Kapitálové výdaje – Budovy, haly a stavby - Odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly nenašla žádné vynaložené výdaje na čističku odpadních vod. Zanalyzovala jsem výdaje na odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly v letech 2010 až 2017. (viz. tabulka č. 9)

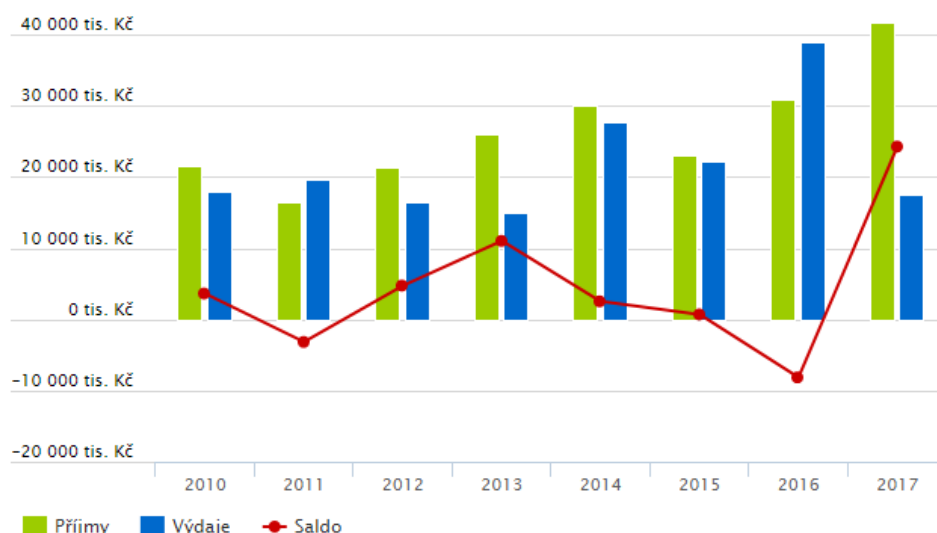
Tabulka 9: Výdaje na ČOV Tuchoměřice

ROK	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
VÝDAJE (tis. Kč)	0	0	396	0	0	5 453	12 460	2 041

Zdroj dat: monitor.statnipokladna.cz, úprava vlastní

Z tabulky je zřejmé, že k největším výdajům došlo v letech 2015 a 2016, nikoliv v mnou předpokládaných letech. Na webovém portálu e-zakazky.cz, jsem dohledala veškerou dokumentaci k intenzifikaci čističky v obci Tuchoměřice. Na stejném místě jsem si také ověřila, že k zadání zakázky došlo až v roce 2015. Z grafu meziročního vývoje rozpočtu obce je viditelné, že právě intenzifikace čističky odpadních vod velmi ovlivnila vývoj výdajů. Díky tomu, že obec zavedla koeficient už v roce 2013, nashromáždila dostatečné příjmy, a tudíž zvládla celý projekt financovat z vlastních zdrojů. V roce 2017 už se dodělávalo pár dodatečných úkonů, v důsledku toho došlo k ustálení výdajů na nižší sumě.

Graf 13: Meziroční vývoj rozpočtu obce Tuchoměřice

Zdroj: monitor.statnipokladna.cz

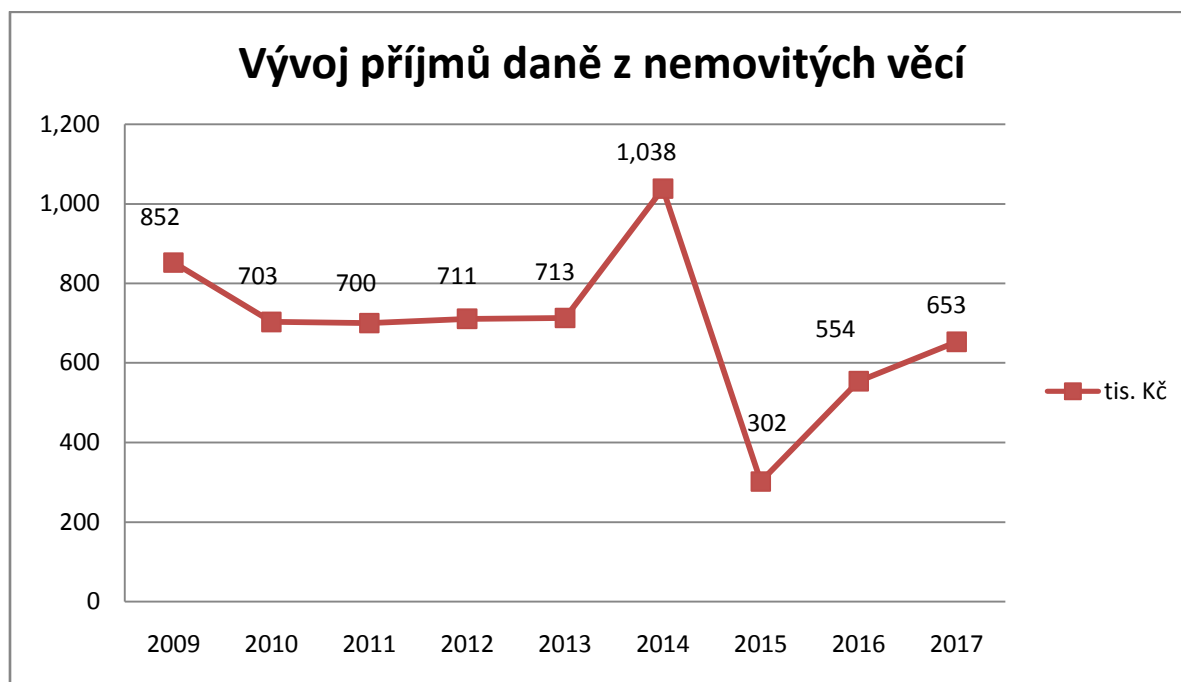
Obec Tuchoměřice má velice transparentní hospodaření. Všechny avizované důvody pro snižování a zvyšování místního koeficientu byly pravdivé a jejich podklady byly k dohledání. Ohledně intenzifikace čističky odpadních vod jsem dohledala nadmíru podrobné dokumenty a informace. Komunikace s obecním úřadem byla na velice vysoké úrovni. Veškeré mé otázky byly ochotně a podrobně zodpovězeny. Obec Tuchoměřice potvrdila důvodnost zavedení místního koeficientu. Věřím, že o dalších projektech financovaných z daně nemovitých věcí, které předeslal starosta obce, budou občané podrobně informováni.

Podobné řešení pro výstavbu nové čističky zvolila i obec Sluštice. Výše místního koeficientu vešla v účinnost 1. 1. 2014 obecně závaznou vyhláškou č. 2/2013, kterou přijalo zastupitelstvo města Sluštice na svém zasedání dne 20. 9. 2013. Zavedení místního koeficientu bylo zdůvodněno i v Pražském deníku:

Podobně se letos rozhodli zvýšit daň ve Velké Lečici na Příbramsku nebo ve Slušticích u Prahy. "Nejvíc řešíme čističku, protože máme kanalizaci v zemi, ale sousední obec nám odřekla připojení. Na ni budeme potřebovat peníze. Kdybychom ji měli celou investovat, tak by obec neměla na nic jiného," podotkl sluštický starosta Jaroslav Pavlíček. Loni lidé ve Slušticích odvedli na dani z nemovitosti 560 000 korun, letos by to měl být minimálně dvojnásobek. (Pražský deník, 2014)

U obce Sluštice jsem se rozhodla v další analýze nepokračovat. Stránky obce byly velice nepřehledné. Většina údajů chybí. Žádné zápisy ze zasedání zastupitelstev jsem taktéž nedohledala. Navíc obec má uvedeno, že je stále platná vyhláška o zavedení místního koeficientu ve výši dva. Nicméně vývoj příjmů daně z nemovitých věcí tomu rozhodně neodpovídá. Sice je zřejmé, že v roce 2014 byl v platnosti koeficient ve výši 2 a došlo k nárůstu příjmů, ale další vývoj je neidentifikovatelný. Obec byla taktéž vyzvána k vysvětlení situace prostřednictvím krátkého dotazníku, odpovědi se mi bohužel nedostalo. V článku je starostou Jaroslavem Pavlíčkem uvedeno, že na dani bylo v minulém roce, tj. v roce 2013, vybráno 560 000 Kč. Tato částka rozhodně neodpovídá hodnotám, které byly dohledány na Monitoru Státní poklady ČR (viz. graf).

Graf 14: Vývoj příjmů daně z nemovitých věcí Sluštice 2009 - 2017

Zdroj dat: monitor.statnipokladna.cz a rozpocetobce.cz, úprava vlastní

3. Shrnutí a zhodnocení dosažených výsledků

Pro praktickou část práce bylo vybráno sedm obcí, u kterých jsem dohledala důvod zavedení místního koeficientu. První obec, která je v práci uvedena, by se mohla označit za vzorovou obec. Obec Černošice uvedla za důvod rekonstrukci ulic, obnovu chodníků a zlepšení místních komunikací. Projekt byl podložen velice kvalitními materiály. Veškeré materiály jsou k dohledání na stránkách obce i s číselnými podklady. V tomto případě bylo zavedení místního koeficientu ve výši pět určitě opodstatněné a obec dokázala maximálně využít dodatečně nabyté finanční prostředky.

Druhou obcí je Boží Dar. Zde je shodně zaveden místní koeficient ve výši pět. Důvod pro zavedení místního koeficientu měla obec zcela odlišný od ostatních zkoumaných obcí. Důvodem pro zavedení koeficientu se stal fakt, že se v obci nachází velké množství podnikatelských nemovitostí, které nemají na území Božího Daru sídlo ani trvalý pobyt, a tudíž nepřispívají do obecního rozpočtu. V případě této obce bylo velmi složité zjistit, na co obec získané prostředky využívá. Musím konstatovat, že se mi to nakonec nepodařilo zjistit. Na stránkách obce nejsou uvedeny žádné projekty, které by nasvědčovaly investování dodatečného výnosu z daně z nemovitých věcí. Současně jsem ani v rozklikávacím rozpočtu nedohledala zvýšení výdajových položek u rekonstrukce silnic, kanalizací či opravy budov oproti rokům, kdy koeficient zaveden nebyl. Zklamáním pro mě bylo, že mi ani na opakovanou žádost neodpověděl nikdo z vedení obce. Domnívám se, že když má obec zaveden koeficient na nejvyšší možné hodnotě, měla by vybrané finanční prostředky transparentněji využívat.

Jizerní Vtelno bylo třetí obcí, kterou jsem si pro praktickou část vybrala. A opět se jedná o velice specifický případ. V článku jsem se dozvěděla, že obec přijala místní koeficient v hodnotě 2 kvůli financování rekonstrukce silnic. Daňové příjmy z daně z nemovitých věcí se dle dohledaných dat nezvedly na takovou sumu, jak vedení obce doufalo. Zároveň jsem v rozpočtu nedohledala, že obec do rekonstrukce silnic vůbec investovala. V roce 2013, tj. před zavedením místního koeficientu, obec na opravu a údržbu vynaložila 1 099 tis. Kč. V následujících letech byly výdaje na opravu a údržbu dokonce nižší. I této obci jsem dala prostor pro vyjádření. Dostalo se mi překvapivé odpovědi, že obec místní koeficient zavedený niky neměla. Současně je ale na stránkách uvedena obecně závazná vyhláška, která

o zavedeném koeficientu informuje, a daňové příjmy z daně z nemovitých věcí se také zvýšily (žádné další koeficienty u daně z nemovitých věcí zavedeny nebyly). Obec má tedy velmi špatný informační systém a obyvatelé, kteří chtějí informace dohledat, k nim rozhodně nemají snadnou cestu.

Další analyzovanou obcí je obec Úvaly. V článku bylo uvedeno, že komunikace se nacházejí v katastrofálním stavu, tudíž chce obec využít možnosti navýšení příjmů a zafinancovat rekonstrukci zmíněných komunikací. Prvotní zavedení místního koeficientu bylo hned na nejvyšší úrovni pět. Koeficient v hodnotě pět byl ale účinný pouze rok. Došlo k pobouření obyvatelstva a dožadovali se snížení nebo zrušení místního koeficientu. Aby obec vyšla občanům vstříc, rozhodla se o rok později koeficient snížit na hodnotu 3. Tato hodnota byla schůdná pro obě strany, pro občany nebyla tak finančně náročná a vedení města stále umožňovala investovat do rekonstrukce komunikací. I u města Úvaly najdeme jednu zvláštnost. Aby byla správa s daňovými příjmy co nejvíce transparentní, mají Úvaly zavedené zvláštní konto na peněžní prostředky z daně z příjmů. Zároveň obec velice kvalitně dokumentuje na stránkách obce veškeré své projekty. Tedy i takové, na které byly využity dodatečné výnosy z daně z nemovitých věcí.

Pátá obec je reprezentant více než poloviny obcí, které místní koeficient zavedly. Obec Rožnov pod Radhoštěm má zavedený koeficient ve výši 2. V článku je uvedeno, že z dodatečných příjmů bude zřízen fond rozvoje technické infrastruktury, který má napomoci rekonstrukci a výstavbě nových komunikací. Po zkontaktování obce mi odpověděl osobně starosta obce. Starosta obce uvádí, že finanční prostředky vybrané z daně nemovitých věcí, nejsou účelově vázány. Zdůrazňuje, že prostředky jsou převážně využívány na investice a pořízení majetku. Primárně ale obec jen využila možnosti, jak zlepšit příjmovou stránku obce.

Obec Krompach zavedla shodně jako přechodí obec místní koeficient ve výši 2. Důvod pro jeho zavedení měla ale rozdílný od všech doposud zkoumaných obcí. Ve článku je uvedeno, že obec je velice využívanou turistickou oblastí a přes léto je vyžadován častější odvoz odpadů. Hlavním důvodem pro zavedení místního koeficientu jsou tedy zvýšené náklady na svoz komunálního odpadu. Jak jsem dohledala v rozklikávacím rozpočtu obce, výdaje na svoz odpadu byly opravdu rok od roku vyšší a vyšší. Zavedení koeficientů se tedy zdá důvodné. Nicméně v roce 2016 a 2017 výdaje opět klesly na původní hodnotu. Je otázkou, zda by obec

ne měla koeficient zrušit, nebo jestli by neměla uvést nové využití dodatečných výnosů z daně nemovitých věcí.

Poslední zkoumanou obcí je obec Tuchoměřice. Prvotní důvod pro zavedení místního koeficientu v roce 2013 v hodnotě 3 je intenzifikace čističky odpadních vod. V článku je taktéž uvedeno, že po dokončení renovace čističky, bude místní koeficient zrušen. Vidíme zde opět rozdílnost oproti ostatním obcím a to zrušení koeficientu po dokončení investic, na které byl zaváděn. V roce 2013 byl zaveden koeficient ve výši 3, po dokončení projektu byl v roce 2015 koeficient zrušen. V současné době má od roku 2016 zavedený koeficient ve výši 2. Dle slov starosty se obec chystá na další významné investice, konkrétně na stavbu základní školy, rekonstrukci obecního úřadu a vybydleného kulturního domu. Obyvatelé prý mohou očekávat dokonce opětovné zvýšení na hodnotu 3. Poznamenává, že po dokončení plánovaných projektů dojde ke zrušení koeficientu.

Tabulka 10: Důvody zavedení místního koeficientu a kompenzace občanům

Obec	Důvod zavedení	Kompenzace
Černošice	rekonstrukce komunikací	ano
Boží Dar	zdanění podnikatelských subjektů	ano
Jizerní Vtelno	rekonstrukce komunikací	ne
Úvaly	rekonstrukce komunikací	ne
Rožnov pod Radhoštěm	rekonstrukce komunikací	ano
Krompach	svoz komunálního odpadu	ne
Tuchoměřice	ČOV	ano

Zdroj dat: výsledky analýzy, úprava vlastní

Z tabulky č. 10 je zřejmé, že obce využívají dodatečné příjmy z daně z nemovitých věcí na zlepšení jejich infrastruktury. Zlepšení povrchu obcí či výstavba chodníků jsou nejčastější projekty, které jsou z dodatečných prostředků nejvíce financovány. Důležitým bodem jsou i možné kompenzace občanům za zvýšení daně z nemovitých věcí. Čtyři ze sedmi obcí poskytují svým občanům různé druhy kompenzace.

V obci Černošice lze požádat o proplacení výše rozdílů daně před a po zavedení místního koeficientu. Žádost mohou podat sociálně slabší obyvatelé, kteří mají v obci dlouhodobě trvalé bydliště. Obec Boží Dar odpouští svým občanům s trvalým bydlištěm poplatky za svoz komunálního odpadu. Starosta Úval uvádí, že se město nerozhodlo občanům poskytovat žádné kompenzace. Jistou kompenzací pro ně musí být samotné zlepšení komunikací a

služeb jim poskytovaných. V obci Krompach a Jizerní Vtelno jsem žádné formy finanční kompenzace nedohledala. U obcí, které mají zavedený koeficient pouze ve výši dva, se ale absence kompenzací dá očekávat. Proto pro mě bylo překvapením, že v obci Rožnov pod Radhoštěm (místní koeficient ve výši 2), mají pro své občany kompenzaci dostupnou. Jde o formu finanční podpory na budování soukromých inženýrských sítí při bytové výstavbě, o kterou si mohou občané za určitých podmínek zažádat. Obec Tuchoměřice v době, kdy měla zavedený koeficient, promíjela občanům s věkem 75 let a více placení poplatku za odpady.

Tabulka 11: Transparentnost informací obcí

Obec	Míra transparentnosti informací	Odpověď na žádost o informace
Černošice	vysoká	ano
Boží Dar	nízká	ne
Jizerní Vtelno	nízká	ano
Úvaly	průměrná	ano
Rožnov pod Radhoštěm	nízká	ano
Krompach	nízká	ne
Tuchoměřice	vysoká	ano

Zdroj: výsledky analýzy, úprava vlastní

Dílčím cílem práce bylo i zhodnocení transparentnosti informací o příjmech a výdajích obcí, projektech a zhodnocení míry zveřejňování informací. Jediné dvě obce výzkumu měly transparentnost informací na vysoké úrovni. Obec Černošice a Tuchoměřice na svých webových stránkách měly uvedené veškeré obecně závazné vyhlášky, zápisy ze zasedání zastupitelstev a podklady k nim a hlavně byly veřejně přístupné i dokumenty k financovaným projektům. Nejlepší informovanost obyvatel o místním koeficientu proběhla v Černošicích a Úvalech, kde jsou vydávány obecní noviny a jsou zasílány do schránek občanů. V ostatních obcích je transparentnost informací na nízké úrovni. Na stránkách nejsou zveřejněny zápisy ze zastupitelstev, aktuální obecně závazné vyhlášky a informace o realizovaných projektech. Zároveň jsem byla zklamaná z ignorace zaslané žádosti o informace. Po prvním zaslání žádosti mi odpověděly pouze dvě obce, po opětovném zaslání mi odpovědi zaslaly další tři obce. Dvě obce neodpověděly vůbec, i přesto že se jedná o zákonnou povinnost obcí. Na vyřízení žádosti mají obce 15 dní.

Závěr

Diplomová práce se věnovala problematice zavádění místního koeficientu u daní z nemovitých věcí. Právní moc zavádění místního koeficientu je obcím přidělena od roku 2009. Nejenže daň z nemovitostí je jednou z daní, jejichž výši mohou obce ve velké míře ovlivňovat, ale hlavně se jedná o daň, ze které jdou veškeré vybrané finanční prostředky do obecních pokladen. Možnosti zavádění místního koeficientu je neustále více a více využíváno. V roce 2017 mělo místní koeficient zavedeno 599 obcí, což je necelých deset procent z celkového počtu obcí.

K zavedení místního koeficientu obce vedou rozdílné skutečnosti. Obecně lze říci, že obce koeficientu využívají, aby měly dostatečné finanční prostředky na potřebné investice do zlepšení prostředí obce a zkvalitnění služeb pro její obyvatele. Hlavním cílem práce byla analýza důvodů pro zavedení místního koeficientu, které obce uvádějí prostřednictvím médií a ověření jejich pravdivosti. K vyhledávání vhodných zdrojů byla využita databáze textů z českých médií Anopress. Tato databáze poskytuje plné texty novinových a časopiseckých článků, doslovné přepisy televizních a rozhlasových relací a zprávy z internetových serverů. Dílčím cílem práce byl pokus o zhodnocení celkové transparentnosti informací o příjmech a výdajích obce, o investičních projektech či o jednáních a rozhodnutích obecních zastupitelstev. Po průzkumu vzorku obcí, které využily místní koeficient, by mělo taktéž vyplynout, kvůli jakým projektům je místní koeficient nejčastěji zaváděn.

První kapitola je věnována teorii, která má čtenáři napomoci se v dané problematice zorientovat. Jak již bylo uvedeno, místní koeficient je možné zavést od roku 2009, a to v hodnotě 2, 3, 4 nebo 5. Vždy musí být schválen zastupitelstvem města v podobě obecně závazné vyhlášky. Platnost obecně závazné vyhlášky bývá od 1. 1. následujícího roku po přijetí rozhodnutí. V analýze obcí, která byla předmětem druhé kapitoly, se ukázalo, že některé obce, uvádějí důvod pro zavedení přímo při přijetí místního koeficientu. Užívanější praxí je ale předložení návrhu zavedení místního koeficientu zastupitelem obce bez jediného zdůvodnění. Po zavedení místního koeficientu je příslušným koeficientem násobena daň poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, zdanitelných staveb nebo jednotek, popřípadě jejich souhrny.

Druhá kapitola byla zaměřena už na samotnou analýzu vybraných obcí. V diplomové práci jsem rozvedla hospodaření sedmi obcí, které se rozhodly zavést místní koeficient a zároveň jsem u nich dohledala článek s důvodem zavedení v databázi Anopress. Následně byly shromážděny veřejně dostupné informace, které měli ověřit výroky uvedené ve člancích. Nejdříve jsem si našla obecně závaznou vyhlášku, která mi potvrdila, že byl místní koeficient opravdu zaveden. U každé obce jsem se pokusila dohledat i důvody pro zavedení uvedené přímo v zápise z jednání zastupitelstva. Bylo pro mě překvapení, že u některých záznamů z jednání zastupitelstva, nejsou důvody při předložení návrhu zavedení koeficientu, vůbec uváděny. Zpočátku jsem myslela, že praktickou část práce zkusím zpracovat jen z dostupných informací na webových stránkách obcí a na stránkách monitoru státní pokladny. Po bližším seznámení úrovní stránek obcí jsem se rozhodla využít možnosti podání žádosti o informace. Opět pro mě bylo překvapení, kolik obcí můj dotaz, i přes jeho stručnost, ignorovalo. Paradoxně odpověděli obce, které toho na svých webových stránkách měly uvedeno nejvíce.

Ve třetí kapitole jsem se pokusila shrnout dosažené výsledky u jednotlivých obcí. Došla jsem k závěru, že nečastější důvod pro zavedení místního koeficientu, je spolufinancování projektů na rekonstrukci místních komunikací. Obec využívají možnosti zavedení místního koeficientu, aby se nemusely zadlužit. Ve většině případů dodatečné daňové příjmy pokryjí splátky úvěrů, které si obce na financování projektů vzaly.

Mohu říct, že až na obec Jizerní Vtelno, všechny obce využily dodatečné finanční prostředky na investice, které předem prostřednictvím článků avizovaly. Ohledně transparentnosti a dostupnosti informací jsem již byla spokojena méně. Většina obcí by v této oblasti měla zkvalitnit své služby. Myslím si, že lepší informovanost ocení určitě aktivní občané, kteří se o chod obce zajímají. Příkladem pro všechny obce by mohla být obec Černošice. Její způsob zveřejňování informací nejen o projektech je na nejvyšší možné úrovni.

Celkově bych uvedla, že obce zavedení místního koeficientu dokáží efektivně využít. Je jasné, že některým se to daří o něco lépe než ostatním, ale většina je na dobré cestě. U analyzovaných obcí bylo výsledkem jejich hospodárné využití dodatečně nabytých finančních prostředků a neustálá snaha zlepšovat prostředí a služby pro obyvatele obcí. Zavedení místního koeficientu hodnotím jako přínosné. Je správné, že se obcím dala další možnost,

kterou zvýšit příjmovou stránku rozpočtu. Obce pak mohou individuálně rozhodnout o potřebnosti zavedení místního koeficientu.

Seznam použité literatury

Odborná literatura:

PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5608-0.

SEDMIHRADSKÁ, L. *Rozpočtový proces obcí*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-967-0.

SEDMIHRADSKÁ, L. Daňová pravomoc obcí u daně z nemovitostí v České republice a na Slovensku. *Acta oeconomica Pragensia : vědecký časopis Vysoké školy ekonomické v Praze*. 2013. sv. 21, č. 1, s. 68--77. ISSN 0572-3043.

CÍSAŘOVÁ, Eliška a Jan PAVEL. *Průvodce komunálními rozpočty aneb jak může informovaný občan střežit obecní pokladnu*. Praha: Transparency International – Česká republika, 2008. ISBN 978-80-87123-06-5.

PEKOVÁ, J. a J. PILNÝ. *Veřejná správa a finance*. Praha: Aspi, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5.

Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti

Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní

Internetové zdroje:

Vyhledávání koeficientů pro podání k dani z nemovitých věcí. *Daňový portál - Elektronické služby Finanční správy České republiky* [online]. [cit. 2018-05-05]. Dostupné z: <https://www.citacepro.com/dok/rBzgj9vvLuWtJJIM>

HOVORKA, Jiří. Na dani z nemovitostí platíme málo, ukazuje srovnání. Je to na městech, vzkazuje ministerstvo. *Měšec.cz* [online]. 2018 [cit. 2018-05-05]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/clanky/na-dani-z-nemovitosti-plati-cesi-malo-ukazuje-srovnani/>

Rukověť starosty. *Rok v obci: Správa místních samospráv ČR* [online]. 2018 [cit. 2018-05-05]. Dostupné z: <http://www.rokvobci.cz/rukovet-starosty/detail/64-rozpocetova-skladba/>

Monitor [online]. [cit. 2018-05-05]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz>

Rozpočet obce [online]. [cit. 2018-05-05]. Dostupné z: <http://www.rozpocetobce.cz/>

Strategické záměry. *Projekty a dotace* [online]. 2018 [cit. 2018-05-05]. Dostupné z: <http://www.mestocernosice.cz/projekty-a-dotace/strategicke-zamery/>

Kvůli vyšší dani podraží bydlení třeba v Abertamech. *Mladá fronta Dnes* [online]. 2014(26), 1 [cit. 2018-05-05]. ISSN 1210-1168. Dostupné z: <http://zpravy.idnes.cz/>

Obce zvedají daň z nemovitosti jen výjimečně. *Pražský deník* [online]. 2014(27), 1 [cit. 2018-05-05]. Dostupné z: <https://prazsky.denik.cz/>

VLKOVÁ, Jitka. Více než sto obcí zvýšilo daň z nemovitost. *Mladá fronta Dnes* [online]. **2012**(10), 3 [cit. 2018-05-05]. ISSN 1210-1168. Dostupné z: <http://zpravy.idnes.cz/>

RŮŽIČKA, Jiří. V Rožnově skokem poroste daň z nemovitosti. *Právo* [online]. **2011**(219), 12 [cit. 2018-05-05]. ISSN 1211-2119. Dostupné z: <http://pravo.novinky.cz/>

DUŠEK, Josef. Obce zvýšily daň z nemovitosti. *Brněnský deník* [online]. **2015**(22), 12 [cit. 2018-05-05]. ISSN 0862-7967. Dostupné z: <http://brnensky.denik.cz/>

Detail zakázky zadavatele: Obec Tuchoměřice. *EZakázky* [online]. [cit. 2018-05-05]. Dostupné z: <https://www.e-zakazky.cz/profil-zadavatele/bd44b933-0630-462a-8ffb-f83d13c19307/zakazka/P15V000000002>

Historický lexikon obcí České republiky - 1869 - 2011 [online]. 2016 [cit. 2018-05-05]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/historicky-lexikon-obci-1869-az-2015>

Státní závěrečný účet ČR za rok 2015 [online]. 2015 [cit. 2018-05-05]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/statni-rozpocet/plneni-statniho-rozpocetu/2015/statni-zaverecny-ucet-za-rok-2015-26636>

Černošice - Informační list. 2011, (10)

Život Úval. 2012, (1).

Dokumenty obcí:

Černošice – obecně závazná vyhláška č. 04/2009

Černošice – obecně závazná vyhláška č. 04/2011

Boží Dar – obecně závazná vyhláška č.02/2009

Boží Dar – obecně závazná vyhláška č.01/2011

Boží Dar – obecně závazná vyhláška č.03/2012

Jizerní Vtelno - obecně závazná vyhláška č.01/2013

Úvaly - obecně závazná vyhláška č. 03/2012

Rožnov pod Radhoštěm - obecně závazná vyhláška 01/2009

Rožnov pod Radhoštěm - obecně závazná vyhláška 03/2009

Rožnov pod Radhoštěm - obecně závazná vyhláška 03/2011

Krompach - obecně závazná vyhláška 01/2014

Tuchoměřice - obecně závazná vyhláška 7/2012

Tuchoměřice - obecně závazná vyhláška 1/2014

Tuchoměřice – obecně závazná vyhláška 1/2016

Sluštice - obecně závazná vyhláška 02/2013

Zápis ze zasedání zastupitelstva ze dne 23. 9. 2011 Černošice

Zápis ze zasedání zastupitelstva ze dne 1. 12. 2011 Černošice

Zápis ze zasedání zastupitelstva ze dne 11. 10. 2012 Černošice

Zápis ze zasedání zastupitelstva ze dne 7. 9. 2016 Černošice

Zápis ze zasedání zastupitelstva ze dne 3. 5. 2012 Úvaly

Zápis ze zasedání zastupitelstva ze dne 4. 12. 2011 Úvaly

Zápis ze zasedání zastupitelstva ze dne 16. 6. 2009 Rožnov pod Radhoštěm

Seznam tabulek

Tabulka 1: Porovnání výběru daně z nemovitých věcí ve vybraných zemích 2016	10
Tabulka 2: Sazby u daně z pozemků	14
Tabulka 3: Koeficienty dle počtu obyvatel obcí	15
Tabulka 4: Počet obcí, které zavedly místní koeficient (2009-2017)	33
Tabulka 5: Strategické priority města a předpoklady jejich financování	39
Tabulka 6: Výdaje na opravy a udržování	41
Tabulka 7: Daňové příjmy města Černošice v letech 2009 - 2015	43
Tabulka 8: Vývoj počtu obyvatel a domů Boží Dar	45
Tabulka 9: Výdaje na ČOV Tuchoměřice	61
Tabulka 10: Důvody zavedení místního koeficientu a kompenzace občanům	66
Tabulka 11: Transparentnost informací obcí	67

Seznam grafů

Graf 1 : Příjmy obcí podle druhového členění rozpočtové skladby za rok 2015	20
Graf 2: Bilance daňových příjmů za rok 2015	23
Graf 3: Vývoj počtu obyvatel Černošice	36
Graf 4: Vývoj příjmů z daně z nemovitých věcí Černošice 2009-2017	38
Graf 5: Vývoj příjmů daně z nemovitých věcí Boží Dar 2009 - 2017	46
Graf 6: Meziroční vývoj rozpočtu Boží Dar	48
Graf 7: Vývoj příjmů daně z nemovitých věcí Jizerní Vtelno 2009 - 2017	50
Graf 8: Vývoj příjmů daně z nemovitých věcí Úvaly 2009 - 2017	52
Graf 9: Vývoj příjmů daně z nemovitých věcí Rožnov pod Radhoštěm 2009 - 2017	55
Graf 10: Vývoj příjmů daně z nemovitých věcí Krompach 2009 - 2017	57
Graf 11: Výdaje na svoz komunálního odpadu Krompach 2012 - 2017	58
Graf 12: Vývoj příjmů daně z nemovitých věcí Tuchoměřice 2009 - 2017	60
Graf 13: Meziroční vývoj rozpočtu obce Tuchoměřice	62
Graf 14: Vývoj příjmů daně z nemovitých věcí Sluštice 2009 - 2017	63